

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบความรู้ ผู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ครั้งที่ 1/2548 : กรณีศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ นำเสนอผลการศึกษาโดยลำดับ ดังนี้

- ส่วนที่ 1   กลุ่มบัณฑิต
- 1.1   ข้อมูลทั่วไป
  - 1.2   รูปแบบการเรียนของบัณฑิต
  - 1.3   ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบ
  - 1.4   ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบผ่านแต่ละรายวิชา
  - 1.5   การสนทนากลุ่ม
- ส่วนที่ 2   คณาจารย์
- 2.1   ข้อมูลทั่วไป
  - 2.2   ข้อมูลปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบ
- ส่วนที่ 3   เปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและคณาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบฯ

ส่วนที่ 1 กลุ่มบัณฑิต

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามอายุ ภูมิลำเนา การศึกษาของบิดา มารดา ความคาดหวังของครอบครัว คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมและเฉพาะวิชาชีพ ระยะเวลาในการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=66)	ร้อยละ
อายุ (Min = 21, Max = 25, μ = 22.40, σ = 0.76)		
ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ	63	95.44
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2	3.04
ภาคกลาง	1	1.52
สถานที่ทำงานปัจจุบัน		
โรงพยาบาลแมคคอร์มิค จังหวัดเชียงใหม่	30	45.60
โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน กรุงเทพฯ	12	18.24
โรงพยาบาลโอเวอร์บรุกส์ จังหวัดเชียงราย	10	15.20
โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน จังหวัดนครปฐม	4	6.08
โรงพยาบาลลานนา จังหวัดเชียงใหม่	4	6.08
โรงพยาบาลเวชนาตวิฑู จังหวัดลำปาง	2	3.04
โรงพยาบาลแพร่คริสเตียน จังหวัดแพร่	2	3.04
โรงพยาบาลแมคเคน จังหวัดเชียงใหม่	1	1.36
โรงพยาบาลสยามราษฎร์ จังหวัดเชียงใหม่	1	1.36
การศึกษาของบิดา		
ประถมศึกษา	31	47.00
มัธยมศึกษา	10	15.20
ปวศ., ปวช.	7	10.60
ปริญญาตรี	12	18.20
สูงกว่าปริญญาตรี	6	9.10

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=66)	ร้อยละ
การศึกษาของมารดา		
ประถมศึกษา	43	65.20
มัธยมศึกษา	6	9.10
ปวส. , ปวช.	2	3.00
ปริญญาตรี	13	19.70
สูงกว่าปริญญาตรี	2	3.00
ความคาดหวังของครอบครัวต่อบัณฑิต		
มีงานทำ มีรายได้เลี้ยงตัวเอง	59	89.40
เรียนจบตามปกติ	41	62.10
ได้เรียนต่อในระดับสูงขึ้น	33	50.00
มีงานทำ มีรายได้ช่วยเลี้ยงครอบครัว	29	43.90
เรียนจบด้วยเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 ขึ้นไป	11	16.70
คะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษา ($\mu = 2.90, \sigma = 0.36, \text{Min} = 2.20, \text{Max} = 3.70$)		
คะแนนเฉลี่ยสะสมเฉพาะวิชาชีพพยาบาล ($\mu = 2.79, \sigma = 0.39, \text{Min} = 2.14, \text{Max} = 3.64$)		
ระยะเวลาเรียน ($\mu = 4.09, \sigma = 0.28$)		
4 ปี	60	90.90
5 ปี	6	9.10

จากตารางที่ 1 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ ระดับการศึกษาของบิดามารดาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา โดยครอบครัวคาดหวังให้บัณฑิตเรียนจบ มีงานทำ มีรายได้เลี้ยงตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 89.40) มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 16.70 ที่คาดหวังผลการเรียนของบุตรให้ได้เกรดมากกว่า 3.00 ขึ้นไป บัณฑิตเรียนจบด้วยคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.90 ($\sigma = 0.36$) และคะแนนเฉลี่ยสะสมเฉพาะวิชาชีพพยาบาล 2.79 ($\sigma = 0.39$) ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการเรียน 4 ปี ร้อยละ 90.90

1.2 รูปแบบการเรียนของบัณฑิต

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบัณฑิต จำแนกตามระดับของรูปแบบการเรียนแต่ละแบบ

รูปแบบการเรียน	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน						ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ระดับต่ำ (<3.00)		ปานกลาง (3.01-3.99)		ระดับสูง (4.00-5.00)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
แบบอิสระ	9	13.68	51	77.52	6	8.80	3.26	0.41
แบบหลักเดียว	42	63.84	22	33.44	2	2.72	2.81	0.51
แบบร่วมมือ	3	4.56	52	79.04	11	16.40	3.63	0.40
แบบพึ่งพา	7	10.64	54	82.08	5	7.28	3.48	0.34
แบบแข่งขัน	31	47.12	31	47.12	4	5.76	3.00	0.51
แบบมีส่วนร่วม	1	1.52	42	63.84	23	34.64	3.85	0.35

จากตารางที่ 2 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ ในระดับปานกลาง ($\mu=3.63$, $\sigma=0.40$) โดยมีรูปแบบการเรียนแบบหลักเดียว ในระดับต่ำสุด ($\mu=2.81$, $\sigma=0.51$)

1.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบ

1.3.1 ผลการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ครั้งที่ 1/2548

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามผลการสอบผ่านแต่ละรายวิชาเพื่อขอรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพพยาบาล

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
การผดุงครรภ์	41	62.10
การพยาบาลมารดาและทารก	59	89.40
การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น	56	84.80
การพยาบาลผู้ใหญ่	45	68.20
การพยาบาลผู้สูงอายุ	54	81.80
การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์	56	84.80
การพยาบาลอนามัยชุมชนและรักษาพยาบาลขั้นต้น	64	97.00
กฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์และ จรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	45	68.20

จากตารางที่ 3 พบว่าในจำนวน 8 รายวิชา ซึ่งสภากาพยาบาลจัดสอบความรู้บัณฑิตก่อนให้ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพพยาบาล บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์แม่คอร์กอร์มิก สอบผ่านวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน และการรักษาพยาบาลขั้นต้นสูงที่สุด ร้อยละ 97 วิชาที่สอบผ่านต่ำสุด คือวิชาการผดุงครรภ์ ร้อยละ 62.10

1.3.2 ระยะเวลาที่บัณฑิตใช้ในการเตรียมตัวสอบ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามระยะเวลาเตรียมตัวสอบ

ระยะเวลาเตรียมสอบ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 เดือน	16	24.20
1 – 3 เดือน	45	68.20
มากกว่า 3 เดือน	5	7.60

จากตารางที่ 4 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.20 ใช้ระยะเวลาในการเตรียมตัวสอบระหว่าง 1 – 3 เดือน มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 7.60 ที่เตรียมตัวมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป

1.3.3 วิธีการที่บัณฑิตใช้ในการเตรียมตัวสอบ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามวิธีการที่ใช้ในการเตรียมตัวสอบ

วิธีการเตรียมสอบ	จำนวน	ร้อยละ
อ่านหนังสือเองก่อนสอบ	62	93.90
ตั้งใจฝึกปฏิบัติการพยาบาลทุกฐานการฝึก	50	75.80
ฝึกทำข้อสอบที่คล้ายกับข้อสอบของสภาฯ	43	65.20
แสวงหาเอกสาร หนังสือ ข้อสอบจากรุ่นพี่และเพื่อน	42	63.60
ตั้งใจเรียนในวิชาทฤษฎี	37	56.10
อ่านหนังสือร่วมกับเพื่อน	21	31.80
แบ่งเวลาในการทบทวนเนื้อหาวิชาอย่างสม่ำเสมอ	13	19.70

จากตารางที่ 5 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ใช้วิธีการอ่านหนังสือก่อนสอบมากที่สุด ร้อยละ 93.90 รองลงมาคือการจัดใจฝึกปฏิบัติการพยาบาลทุกฐานการฝึก ร้อยละ 75.80 และวิธีการที่ใช้น้อยที่สุด คือการแบ่งเวลาในการทบทวนเนื้อหาวิชาอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 19.70

1.3.4 วิธีการเตรียมสอบที่ส่งผลให้บัณฑิตสอบผ่านมากที่สุด

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามวิธีการเตรียมสอบที่ส่งผลให้สอบผ่านมากที่สุด

วิธีการเตรียมสอบที่ส่งผลให้สอบผ่านมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
อ่านหนังสือเองก่อนสอบ	24	36.40
ตั้งใจฝึกปฏิบัติการพยาบาล	14	21.20
ตั้งใจเรียนวิชาทฤษฎี	13	19.70
ฝึกทำข้อสอบ	9	13.60
แสวงหาเอกสารจากรุ่นพี่และเพื่อน	9	13.60

จากตารางที่ 6 พบว่า วิธีการเตรียมสอบที่ส่งผลให้บัณฑิตสอบผ่านตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาลมากที่สุด คือ การอ่านหนังสือเองก่อนสอบ ร้อยละ 36.40 รองลงมา คือ การตั้งใจฝึกปฏิบัติการพยาบาล ร้อยละ 21.20 และวิธีการที่ใช้น้อยที่สุด คือ ฝึกทำข้อสอบ และการแสวงหาเอกสารจากรุ่นพี่และเพื่อน ร้อยละ 13.60 เท่ากัน

1.3.5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตระหว่างปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง
ในปัจจัยที่ส่งเสริมให้สอบผ่าน

1.3.5.1 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของ
บัณฑิตในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เกิดขึ้นจริง จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ลักษณะส่วนบุคคล	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เกิดขึ้นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. จิตใจเข้มแข็งมุ่งมั่นในการเตรียมตัวเพื่อสอบ	4.65	0.54	มากที่สุด	3.65	0.83	มาก	9.263**
2. ระดับความเครียดของผู้สอบ	3.59	1.13	มาก	3.50	1.01	ปานกลาง	0.609**
3. การมีวินัยต่อตนเองไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง	4.48	0.75	มาก	2.92	0.98	ปานกลาง	11.410**
4. การแบ่งเวลาสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.10	0.81	มาก	3.18	0.99	ปานกลาง	6.581**
5. สุขภาพ ความแข็งแรงของร่างกาย	4.42	0.75	มาก	4.01	0.90	มาก	3.869**
6. การมีเป้าหมายในชีวิตและการเรียน	4.69	0.52	มากที่สุด	4.18	0.76	มาก	5.746**
7. การสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม	4.33	0.73	มาก	4.27	0.74	มาก	0.753*
8. การตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอตลอด 4 ปี	4.35	0.75	มาก	3.68	0.76	มาก	6.259**
9. การมี GPA สูง ๆ	3.24	1.12	ปานกลาง	2.98	0.93	ปานกลาง	1.980**
10. การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล	4.24	0.76	มาก	3.77	0.85	มาก	3.957**

** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยเชิงอุดมคติมีค่าคะแนนมากกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในทุกประเด็น โดย ปัจจัยเชิงอุดมคติที่มีความสำคัญต่อการสอบมากที่สุดคือ การมีเป้าหมายในชีวิตและการเรียน ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.52$) และการมีจิตใจเข้มแข็ง มุ่งมั่นในการเตรียมตัวเพื่อการสอบ ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.54$) ในขณะที่ความเป็นจริงบัณฑิตประเมินคุณลักษณะของตน ทั้ง 2 ประการนี้ในระดับมากเท่านั้น . และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง พบว่า ทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$ และ $p < 0.05$)

PAYAP UNIVERSITY

1.3.5.3 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของบัณฑิตในปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามการจัดการเรียนการสอนของสถาบัน

การจัดการเรียนการสอนของสถาบัน	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. เนื้อหาวิชาทฤษฎีทันสมัย และครอบคลุมข้อสอบ	4.27	0.93	มาก	3.71	0.62	มาก	5.519**
2. เอกสารประกอบการเรียนเพียงพอ มีคุณภาพ	4.33	0.77	มาก	3.65	0.62	มาก	8.110**
3. รูปแบบการจัดการเรียนกระตุ้นความสนใจทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และจดจำนำไปใช้	4.18	0.83	มาก	3.39	0.76	ปานกลาง	6.303**
4. จำนวนผู้เข้าเรียนมีความเหมาะสมทำให้อาจารย์สามารถดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง	3.96	1.06	มาก	2.86	0.94	ปานกลาง	8.407**
5. การมอบหมายงานแต่ละรายวิชาเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหาและเวลา	4.12	0.86	มาก	3.28	0.85	ปานกลาง	6.660**
6. ข้อสอบของสถาบันแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับข้อสอบของสภาการพยาบาล	4.18	0.95	มาก	3.28	0.85	ปานกลาง	6.985**
7. อุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือในห้องสมุด คอมพิวเตอร์มีเพียงพอและใช้งานได้ดี	4.09	1.03	มาก	2.89	0.93	ปานกลาง	7.529**
8. การจัดการเรียน มีเวลาให้นักศึกษาได้ค้นคว้าอิสระ	4.18	0.83	มาก	3.22	0.76	ปานกลาง	7.534**
9. การจัดการเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้อะไรและสามารถทบทวนความรู้ได้อย่างเพียงพอ	4.13	0.87	มาก	3.30	0.70	ปานกลาง	6.563**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง มีความสอดคล้องกันระดับมากใน 2 ประเด็น คือ เนื้อหาวิชาทฤษฎีทันสมัยและครอบคลุมข้อสอบ และเอกสารประกอบการเรียนเพียงพอมิคุณภาพ แต่ประเด็นที่เหลือมีความแตกต่างกัน โดยพบว่า ประเด็นด้านจำนวนผู้เข้าเรียนมีความเหมาะสม ทำให้อาจารย์สามารถดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง มีระดับคะแนนต่ำสุดในสิ่งที่เป็นจริง ($\mu = 2.86$, $\sigma = 0.94$) และเป็นปัจจัยอุดมคติที่ส่งเสริมการสอบน้อยที่สุดเช่นกัน ($\mu = 3.96$, $\sigma = 1.06$) และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า แตกต่างกันในทุกประเด็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

PAYAP UNIVERSITY

1.3.5.4 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของบัณฑิตในปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริงจำแนกตามปัจจัยประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์

ประสิทธิภาพการสอนของ คณาจารย์	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. คณาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาที่สอน	4.53	0.68	มากที่สุด	4.15	0.61	มาก	4.418**
2. อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคการสอนหลากหลาย กระตุ้นความสนใจในการเรียน	4.28	0.75	มาก	3.50	0.76	ปานกลาง	6.347**
3. อาจารย์เอาใจใส่นักศึกษาและเป็นกันเอง	4.31	0.78	มาก	3.83	0.71	มาก	4.872**
4. อาจารย์มีเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาเนื้อหาวิชาการอย่างเพียงพออย่างเดียว	4.31	0.80	มาก	3.68	0.84	มาก	5.821**
5. อาจารย์ตอบคำถามได้ชัดเจน	4.33	0.77	มาก	3.83	0.62	มาก	4.909**
6. อาจารย์ให้โอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.39	0.72	มาก	3.90	0.62	มาก	5.257**
7. อาจารย์ใช้สื่อการสอนหลากหลาย น่าสนใจและเพิ่มความจำเนื้อหาวิชา	4.25	0.77	มาก	3.31	0.76	ปานกลาง	8.552**
8. ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา	4.25	0.75	มาก	3.34	0.69	ปานกลาง	8.301**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยอุดมคติที่มีความสำคัญต่อการสอบมากที่สุด คือ คณาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาที่สอน ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.68$) ปัจจัยโดยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันโดยมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยสิ่งที่เป็นจริงในประเด็นอาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคการสอนหลากหลาย กระตุ้นความสนใจในการเรียน ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.76$) อาจารย์ใช้สื่อการสอนหลากหลาย น่าสนใจและเพิ่มความจำเนื้อหาวิชา ($\mu = 3.31$, $\sigma = 0.76$) อาจารย์ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\mu = 3.34$, $\sigma = 0.69$) ที่อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า แตกต่างกันในทุกระดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

1.3.5.5 ปัจจัยด้านประสบการณ์การฝึกปฏิบัติ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของบัณฑิตในปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริงจำแนกตามประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาล

ประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาล	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. บัณฑิตได้ฝึกปฏิบัติการจริงเพียงพอสำหรับการสร้างทักษะในวิชาชีพ	4.68	0.63	มากที่สุด	4.00	0.74	มาก	7.214**
2. ประสบการณ์มีความหลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกปฏิบัติและนำไปใช้ในการสอบได้	4.65	0.66	มากที่สุด	4.09	0.73	มาก	5.519**
3. อาจารย์นิเทศให้ความสนใจนิเทศจนอย่างใกล้ชิด	4.45	0.61	มาก	3.83	0.83	มาก	6.471**
4. อาจารย์นิเทศมีประสบการณ์ในการนิเทศมาก ให้คำแนะนำอย่างมีประสิทธิภาพ	4.53	0.66	มากที่สุด	3.90	0.71	มาก	6.471**
5. อาจารย์นิเทศสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพแก่บัณฑิต	4.43	0.74	มาก	3.86	0.80	มาก	5.553**
6. อาจารย์นิเทศเป็นตัวอย่างสำหรับการเป็นพยาบาลที่ดี	4.50	0.68	มาก	4.06	0.82	มาก	4.326**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัจจัยเชิงอุดมคติที่ส่งเสริมให้บัณฑิตสอบผ่านในระดับมากที่สุดคือ บัณฑิตได้ฝึกประสบการณ์จริงเพียงพอสำหรับการสร้างทักษะในวิชาชีพ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.63$) การได้รับประสบการณ์หลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกปฏิบัติ และนำไปใช้ในการสอบได้ ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.66$) และอาจารย์นิเทศมีประสบการณ์ในการนิเทศมาก สามารถให้คำแนะนำอย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.66$) ส่วนปัจจัยที่เป็นจริงทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า แตกต่างกันในทุกประเด็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

1.3.5.6 การเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตโดยสถาบัน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของ บัณฑิตในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามการเตรียมความพร้อมของสถาบัน

การเตรียมความพร้อมของ สถาบัน	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. รูปแบบกิจกรรมเพียงพอและ เหมาะสม	4.39	0.67	มาก	3.54	0.78	มาก	9.464**
2. ระยะเวลาดำเนินการเหมาะสม	4.28	0.75	มาก	3.45	0.80	ปานกลาง	7.349**
3. มีเนื้อหาสรุปรวมวิชาที่เรียน ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น นำไปใช้ สอบได้	4.37	0.94	มาก	3.83	0.81	มาก	4.200**
4. เมื่อสิ้นสุดโครงการเตรียม ความพร้อมแล้ว บัณฑิตเกิด ความมั่นใจด้านวิชาการเพิ่มขึ้น	4.42	0.70	มาก	3.78	0.75	มาก	6.336**
5. ข้อเสนอ ซึ่งอาจารย์นำมาใช้ ฝึกฝนสามารถนำไปเป็น แนวทางในการสอบจริง	4.39	0.76	มาก	3.68	0.76	มาก	6.765**
6. บัณฑิตมีความรู้เรื่องเทคนิค การเตรียมตัวสอบและการทำ ข้อสอบ	4.48	0.66	มาก	3.77	0.74	มาก	7.069**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันใน ระดับมาก ยกเว้น ประเด็นด้านระยะเวลาการดำเนินการ ซึ่งบัณฑิตให้ความเห็นว่าส่งเสริมการสอบผ่านใน ระดับปานกลาง ($\mu = 3.45$, $\sigma = 0.80$) และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็น จริง พบว่า แตกต่างกันในทุกประเด็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

1.3.5.7 สิ่งแวดล้อมขณะบัณฑิตเตรียมสอบ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของบัณฑิตในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามสิ่งแวดล้อมขณะเตรียมตัวสอบ

สิ่งแวดล้อมขณะเตรียมตัวสอบ	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. ความเงียบสงบทำให้เกิดสมาธิและเตรียมตัวได้ดีขึ้น	4.62	0.71	มากที่สุด	4.04	1.02	มาก	4.441**
2. การมีกลุ่มเพื่อนช่วยติว ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น	4.13	1.10	มาก	3.28	1.04	ปานกลาง	6.921**
3. การเปลี่ยนบรรยากาศการทำกิจกรรมเตรียมตัวอยู่กับเพื่อน หมู่มากจะพัฒนานตนเองเพิ่มขึ้น	3.77	1.01	มาก	3.19	0.94	ปานกลาง	4.709**
4. กิจกรรมขณะเตรียมตัวสอบมีมาก ทำให้บัณฑิตมีเวลาทบทวนเนื้อหาวิชาลดลง	2.56	0.93	ปานกลาง	3.57	0.94	มาก	-7.659**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยเชิงอุดมคติที่ส่งเสริมให้บัณฑิตสอบผ่านมากที่สุดคือ ความเงียบสงบซึ่งทำให้เกิดสมาธิและเตรียมตัวได้ดีขึ้น ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.71$) ปัจจัยที่ส่งเสริมน้อยที่สุดคือ กิจกรรมของขณะขณะเตรียมตัวสอบมีมาก ทำให้บัณฑิตมีเวลาทบทวนเนื้อหาวิชาลดลง ($\mu = 2.56$, $\sigma = 0.93$) ซึ่งในความเป็นจริงปัจจัยที่เกิดขึ้นในระดับมาก ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.94$) และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยเชิงอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า แตกต่างกันในทุกประเด็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

1.3.6 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การสอบผ่าน 8 รายวิชา

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การสอบผ่าน 8 รายวิชาจำแนกตามรายวิชาดังนี้

1.3.6.1 วิชาการผดุงครรภ์ ปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อ การสอบผ่านในระดับมาก โดยมีปัจจัยประสพการณ์การฝึกปฏิบัติ มีผลกระทบต่อ การสอบมากที่สุด ($\mu = 4.75, \sigma = 0.76$)

1.3.6.2 วิชาการพยาบาลมารดาและทารก ปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อ การสอบผ่านในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านประสพการณ์การฝึกปฏิบัติ มีผลในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = 0.78$)

1.3.6.3 วิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ทุกปัจจัยมีผลกระทบต่อ การสอบผ่านในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ มีระดับคะแนนมากที่สุด ($\mu = 4.30, \sigma = 0.67$)

1.3.6.4 วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อ การสอบผ่านในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านการสอนของอาจารย์ มีผลในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.37, \sigma = 0.81$)

1.3.6.5 วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ทุกปัจจัยมีผลกระทบต่อ การสอบผ่านในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านการสอนของอาจารย์ มีผลในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.22, \sigma = 0.89$)

1.3.6.6 วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ ปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อ การสอบผ่าน ในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านการสอนของอาจารย์ มีผลในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.39, \sigma = 0.74$)

1.3.6.7 วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลขั้นต้น ปัจจัยส่วนใหญ่มีผลกระทบต่อ การสอบผ่าน ในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านประสพการณ์การฝึกปฏิบัติ มีผลในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60, \sigma = 0.69$) และปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ($\mu = 4.51, \sigma = 0.70$) มีคะแนนระดับรองลงมาในระดับมากที่สุด

1.3.6.8 วิชากฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อ การสอบผ่าน ในระดับมาก โดยมีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล มีผลในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.21, \sigma = 0.88$)

1.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบผ่านแต่ละรายวิชา

1.4.1 การผจญกรรม

ตารางที่ 14 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการสอบผ่านวิชาการผจญกรรม

ตัวแปรที่ศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสบการณ์ปฏิบัติ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284**	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296**	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : ผจญกรรม	.077	-.128	-.115	-.139	-.113	.019	-.125	.154	.072	.071	.227*	.049	.209*	1.000

**p < .01 , *p < .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ลักษณะรูปแบบการเรียนของบัณฑิตแบบพึ่งพา และแบบมีส่วนร่วมเป็น 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบวิชาการ
ผดุงครรภ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .227$ และ $.209$, $p < .05$)

รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะส่วนบุคคล การศึกษาปฏิบัติการพยาบาลและลักษณะการเรียนรู้แบบอิสระ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
($r = 0.288$, -0.376 และ 0.391 , $p < 0.01$)

รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล หลักสูตรการศึกษา การเรียนภาคทฤษฎี การสอนของคณาจารย์
การเตรียมความพร้อมของบัณฑิต และรูปแบบการเรียนแบบอิสระ หลีกเลียง ร่วมมือ และพึ่งพา

1.4.2 การพยาบาลมารดาและทารก

ตารางที่ 15 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการสอบผ่านวิชาการพยาบาลมารดาและทารก

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ตัวแปรที่ศึกษา														
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสิทธิภาพปฏิบัติ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284**	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306**	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296**	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : มารดาและทารก	.230*	.326**	.149	.242*	.152	.174	.111	-.089	-.128	-.067	-.057	-.202	-.056	1.000

**p < .01, *p < .05

จากตารางที่ 15 ปัจจัยด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .326$) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์และคุณลักษณะส่วนบุคคลของส่วนบุคคลของบัณฑิต มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .242$ และ $r = .230$)

1.4.3 การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

ตารางที่ 16 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการสอบผ่านวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น

ตัวแปรที่ศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสิทธิภาพปฏิบัติ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284**	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306**	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296**	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : มารดาและทารก	.176	.230*	.109	.123	.197	.188	.176	-.097	-.091	-.120	-.042	-.174	-.015	1.000

**p < .01, *p < .05

จากตารางที่ 16 ปัจจัยด้านหลักสูตรเป็นปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .230, p < .05$)

1.4.4 การพยาบาลผู้ใหญ่

ตารางที่ 17 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการสอบผ่านวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

ตัวแปรที่ศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสิทธิภาพการปฏิบัติ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284*	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306**	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296*	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : การพยาบาลผู้ใหญ่	.043	.052	.007	.154	.058	.336**	.076	-.026	-.069	-.019	.040	-.121	.233*	1.000

**p < .01 , *p < .05

จากตารางที่ 17 ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมของสถาบันที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.01 ($r = .336, p < .01$)

1.4.5 การพยาบาลผู้สูงอายุ

ตารางที่ 18 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการสอบผ่านวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. ตัวแปรที่ศึกษา														
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสิทธิภาพปฏิบัติ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284**	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306**	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296**	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : ผู้สูงอายุ	-.293**	-.314**	-.296**	-.049	-.081	-.168	-.030	-.212	.041	-.153	-.204*	-.238*	-.102	1.000

**p < .01, *p < .05

จากตารางที่ 18 ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีการพยาบาลผู้สูงอายุ ความสัมพันธ์ทางลบในระดับนัยสำคัญที่ .01 ($r = -.293, -.314$ และ $-.296$) และปัจจัยการเรียนแบบพึ่งพาและแข่งขันสัมพันธ์ทางลบในระดับนัยสำคัญที่ .05 ($r = -.204$ และ $-.238$)

1.4.6 การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์

ตารางที่ 18 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการสอบผ่านวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์

ตัวแปรที่ศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสิทธิภาพปฏิบัติการ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284**	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306**	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296**	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : จิตเวชศาสตร์	.176	.076	.065	.164	.033	.069	.101	-.067	-.365**	.186	-.142	-.108	.263*	1.000

**p < .01, *p < .05

จากตารางที่ 19 ปัจจัยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.263, p < 0.05$) ส่วนรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ($r = 0.365, p < 0.01$)

1.4.7 การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลขั้นต้น

ตารางที่ 20 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการสอบผ่านวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนฯ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสิทธิภาพสัมมนาปฏิบัติ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284**	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบหลักเดี่ยว	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306**	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296**	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : อนามัยชุมชน	-.048	-.155	-.089	.004	-.066	.004	-.005	-.144	-.048	-.094	-.164	-.017	.020	1.000

**p < .01 , *p < .05

จากตารางที่ 20 ไม่มีตัวแปรใดสัมพันธ์กับผลการสอบวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาขั้นต้น

1.4.8 กฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 21 เมตริกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอิสระในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลการตอบผ่านวิชากฎหมายวิชาชีพการพยาบาลฯ

ตัวแปรที่ศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. คุณลักษณะนักศึกษา	1.000													
2. หลักสูตร	.501**	1.000												
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	.487**	.564**	1.000											
4. ประสิทธิภาพการสอน	.489**	.459**	.574**	1.000										
5. ประสิทธิภาพปฏิบัติการ	.125	.373**	.307**	.462**	1.000									
6. การเตรียมความพร้อม	.277*	.440**	.504**	.453**	.252*	1.000								
7. สิ่งแวดล้อม	.030	.309**	.289**	.307**	.284**	.418**	1.000							
8. รูปแบบการเรียนแบบอิสระ	-.083	-.084	-.041	-.044	-.056	.039	.049	1.000						
9. รูปแบบการเรียนแบบทึ่งเต็ม	-.366**	-.245*	.082	-.188	-.157	-.082	.070	.024	1.000					
10. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	.205*	.193	.219*	.072	.269*	.164	.278*	.279*	-.337**	1.000				
11. รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา	.288**	.107	.132	-.142	-.376**	.151	-.056	.391**	.110	.096	1.000			
12. รูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน	.047	-.106	.081	-.153	-.346**	.058	-.003	.306**	.176	-.010	.491**	1.000		
13. รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม	.489**	.222*	.296**	.234*	.069	.226*	.108	.229*	-.444**	.495**	.233*	.073	1.000	
14. ผลการสอบ : กฎหมายวิชาชีพฯ	-.069	-.078	.000	-.044	-.176	.097	-.098	-.105	-.120	-.044	.117	-.019	.150	1.000

**p < .01 , *p < .05

จากตารางที่ 21 ไม่มีตัวแปรใดสัมพันธ์กับผลการสอบวิชากฎหมายวิชาชีพฯ

ตารางที่ 22 สรุปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยอิสระที่ศึกษา และผลการสอบทั้ง 8 รายวิชา ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยอิสระที่ศึกษา	ผลการสอบรายวิชา							
	ผดุงครรภ์	มารดา-ทารก	เด็ก	ผู้ใหญ่	ผู้สูงอายุ	จิตเวช	อนามัย	กฎหมาย
รูปแบบการเรียนของบัณฑิต								
1. การเรียนแบบร่วมมือ	.209*							
2. การเรียนแบบแข่งขัน					-.238*			
3. การเรียนแบบพึ่งพา	.227*				-.204*			
4. การเรียนแบบหลีกเลี่ยง						-.365**		
5. การเรียนแบบมีส่วนร่วม				.233**		.263*		
ปัจจัยในระบบการเรียนการสอน								
1. คุณลักษณะส่วนบุคคล		.230*			.293**			
2. หลักสูตร		.326**	.230*		.314**			
3. การจัดการเรียนทฤษฎี			.392**		.294**			
4. ประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์		.242*						
5. การเตรียมความพร้อม				.336**				
6. GPA รวม	.421**	.306**	.403**	.208*		.378**		
7. GPA เฉพาะวิชาชีพ	.453**	.280*	.393**	.279**		.406**		

ปัจจัยอิสระที่ศึกษา	ผลการสอบรายวิชา							
	ผลคูณครรภ์	มารดา-ทารก	เด็ก	ผู้ใหญ่	ผู้สูงอายุ	จิตเวช	อนามัย	กฎหมาย
การเตรียมความพร้อมพร้อม : ผนวก ก								
1. การตั้งใจเรียนทฤษฎี						.222*		
2. การตั้งใจเรียนปฏิบัติ						.254*		
3. การแสวงหาเอกสาร								
4. การฝึกทำข้อสอบ								.381**

**p < .01, *p < .05

1.5 ผลการสนทนากลุ่ม

ผลการสนทนากลุ่มแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ลักษณะเฉพาะของผู้ร่วมวิจัยแต่ละกลุ่ม และความคิดเห็นของบัณฑิตแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพ

ส่วนที่ 1 ลักษณะเฉพาะของบัณฑิตแต่ละกลุ่ม

บัณฑิตแต่ละกลุ่มมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน การนำเสนอประเด็นสำคัญในส่วนนี้ จะแยกตามกลุ่มของบัณฑิต ดังต่อไปนี้

บัณฑิตที่สอบผ่านทุกวิชา

บัณฑิตกลุ่มนี้มีลักษณะเฉพาะสรุปได้เป็น 3 ประเด็น คือ (1) ความมุ่งมั่นที่จะสอบให้ผ่านทุกวิชาในการสอบครั้งแรก (2) ปัจจัยเสริมที่ทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการสอบ และ (3) การเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบ

1. ความมุ่งมั่นที่จะสอบให้ผ่านทุกวิชาในการสอบครั้งแรก

บัณฑิตทุกคนในกลุ่มนี้ มีความมุ่งมั่นและตั้งเป้าหมายที่จะสอบใบประกอบวิชาชีพให้ผ่านในครั้งแรก และมีความเชื่อว่า หากบุคคลมีความตั้งใจทำสิ่งใดอย่างมุ่งมั่นก็ย่อมจะทำสิ่งนั้นได้ประสบความสำเร็จ

2. ปัจจัยเสริมที่ทำให้เกิดความมุ่งมั่นในเรียนและการสอบ

ปัจจัยเสริม หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้บัณฑิตเกิดความมุ่งมั่นที่จะตั้งใจเรียนให้ได้คะแนนดี ๆ และมุ่งที่จะสอบให้ผ่านทุกวิชาในการสอบครั้งแรก ได้แก่

2.1 ความทะเยอทะยาน

บัณฑิตกลุ่มนี้มีความทะเยอทะยาน และมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ดี มีการตั้งเป้าหมายไว้สูง เช่น ต้องเรียนให้ได้เกียรตินิยม ซึ่งความทะเยอทะยานนี้ส่งผลให้ตั้งใจเรียน ทำให้มีความรู้สะสมเรื่อยมาจนถึงตอนช่วงสอบใบประกอบวิชาชีพ ถึงแม้จะมีเวลาได้อ่านทบทวนไม่มากนัก แต่ด้วยความรู้ที่สะสมมาตลอด ทำให้สอบผ่านได้ ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“หนูทะเยอทะยานนะคะ หนูบอกกับตัวเองว่า หนูต้องได้เกียรตินิยม เกรดต้องไม่ต่ำกว่า 3.5 เราจะพยายามอ่านหนังสือ พยายามเรียนไม่ให้เกรดตก”

2.2 ความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสอบมากที่สุด

บัณฑิตกลุ่มนี้เชื่อว่า ความสำเร็จเกิดจากความมุ่งมั่น และตั้งใจจริงของตนเอง โดยเฉพาะการเรียนและการสอบ อาจารย์เป็นผู้สอนและให้ความรู้ แต่หากผู้เรียนไม่ตั้งใจจริง ไม่อ่านหนังสือด้วยความตั้งใจที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ก็จะไม่สามารถเรียนได้คะแนนดีและไม่สามารถสอบผ่านได้

2.3 ความคาดหวังของครอบครัว และการถูกเปรียบเทียบ

ในครอบครัวที่มีพี่น้อง บางครอบครัวหากที่เรียนดี พ่อแม่ก็คาดหวังในน้องจะเรียนดีตามไปด้วย ลักษณะครอบครัวเช่นนี้ เป็นแรงผลักดันให้บัณฑิตตั้งใจเรียน เพราะพ่อแม่มักจะเปรียบเทียบตนกับพี่หรือน้องที่เรียนดีอยู่เสมอ นอกจากนี้ การเปรียบเทียบอาจเกิดขึ้นภายนอกครอบครัว เช่น ในหมู่เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนร่วมงานที่มีลูกอยู่ในวัยเดียวกันอีกด้วย ดังเช่น ที่บัณฑิตคนหนึ่งให้ข้อมูลว่าตนเองมีเพื่อนบ้านที่เรียนอยู่ชั้นเดียวกัน และผู้ปกครองของคนและเพื่อนบ้านนำตนและเพื่อนมาเปรียบเทียบกันเสมอทำให้ตนเกิดความรู้สึกว่าตนเองต้องทำให้ดี เรียนให้ดี และสอบให้ผ่าน ส่วนบัณฑิตอีกคนกล่าวถึงการถูกเปรียบเทียบในครอบครัวว่า

“เมื่อก่อนหนูเป็นคนเรียนไม่เก่ง ได้ 2 นิด ๆ ตอนอยู่ ม.ปลาย หนูถูกเปรียบเทียบกับพี่มาตลอด พี่หนูเป็นคนเรียนเก่ง ช่วงเอ็นเอ (Entrance) หนูไม่ได้คณะที่หนูต้องการ หนูก็เลยตั้งใจว่าเออเนะ ไม่เป็นไร เราจะเริ่มใหม่ และคิดว่าเราเริ่มใหม่ที่นี้ละ กลับตัวกลับใจใหม่ เราจะตั้งใจเรียน ก็เลยทำเกรดมาเรื่อย ๆ”

2.4 การให้ความสำคัญกับใบประกอบวิชาชีพ

ในการเริ่มต้นของการทำงาน บัณฑิตรู้สึกว่าการสอบไม่ผ่าน จะไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน หรือทำให้ผู้ร่วมงานขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของบัณฑิต และไม่ไว้วางใจในการมอบหมายหน้าที่ให้ทำ รวมทั้งอาจถูกเปรียบเทียบกับผู้ร่วมงานที่จบจากสถาบันอื่นที่สอบผ่านและเพิ่งเข้าทำงานเช่นเดียวกัน บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ตอนแรกที่เรำทำงาน เราสอบไม่ผ่าน พี่เขาไม่รู้จักเราเลย ถ้างแรก ๆ ที่เขารู้จักเราก็คือ เราสอบไม่ผ่าน ความเชื่อมั่นในตัวเราก็จะลดลง เขาก็อาจไม่ไว้วางใจที่จะปล่อยให้เรำทำอะไร เพราะเขำคิดว่าเรำทำไม่ได้”

นอกจากนี้บัณฑิตยังให้ความสำคัญแก่ใบประกอบวิชาชีพฯ มาก เพราะคิดว่าใบประกอบวิชาชีพฯ เป็นสิ่งที่ทำให้พยาบาลเป็นพยาบาลโดยสมบูรณ์ตามกฎหมาย และมีสิทธิเท่าเทียมกับพยาบาลวิชาชีพคนอื่น ดังนั้นจึงต้องสอบให้ผ่านก่อนเข้าทำงาน ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“การเป็นพยาบาลวิชาชีพการที่เดำจะยอมรับว่าเรำเป็นพยาบาลที่ดี อย่างน้อยพื้นฐานก็คือ เรำต้องสอบผ่านให้ได้”

“ถ้าเรำสอบไม่ผ่าน ก็เหมือนเรำไม่เป็นพยาบาลวิชาชีพเต็มตัว ก็เลยตั้งใจที่จะสอบให้ได้”

2.5 หักสนคติของสังคมต่อนักศึกษาที่เรียนดีหรือนักศึกษาที่ได้เกรดเฉลี่ยสูง

สังคมมักคาดหวังในนักศึกษาที่เรียนดีจะสอบผ่าน ในขณะที่บางครั้งนักศึกษาที่เรียนดีอาจพลาดและสอบไม่ผ่านทุกวิชาในครั้งแรก จึงมักมีคำพูดอยู่เสมอว่า คนที่เรียนเก่งอาจสอบไม่ผ่านก็ได้ ดังนั้น นักศึกษาที่เรียนดีจึงมักถูกจับตามองว่าจะสอบผ่านหรือไม่ การถูกคาดหวังในจะต้องสอบให้ผ่านเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บัณฑิตมีความมุ่งมั่นในการสอบให้ผ่าน เช่นเดียวกันกับการถูกปรามาสว่าถึงแม้จะเรียนเก่งก็อาจสอบไม่ผ่านก็ได้ ดังเช่นที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“มีพี่ที่เขามาแนะแนวตอนใกล้จบ พุดกับหนูไว้ว่า คนเรียนเก่งนะ ไม่จำเป็นต้องสอบผ่านทุกเล่มบอกว่า ฉันทันทีจะเป็นคนที่สอบผ่านคนแรก”

3. การเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบ

3.1 ระยะเวลาในการเตรียมตัวสอบ

บัณฑิตให้ข้อมูลว่า บัณฑิตกลุ่มนี้มีการเตรียมตัวอ่านหนังสือแต่เนิ่น ๆ และอ่านอย่างสม่ำเสมอมาตลอดถึงแม้จะไม่ได้อ่านอย่างเต็มที่ในช่วงที่ยังมีการฝึกปฏิบัติอยู่ก็ตาม แต่เมื่อสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติแล้วบัณฑิตก็เริ่มอ่านหนังสืออย่างจริงจัง ซึ่งมีเวลาในช่วงนี้เพียง 3-4 สัปดาห์ก่อนการสอบเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากเป็นช่วงที่นักศึกษาสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติงาน และจบการศึกษาแล้ว จึงมีเวลาสำหรับการอ่านหนังสือมากขึ้น ซึ่งในช่วงที่ยังมีการฝึกปฏิบัติอยู่นั้น บัณฑิตก็ได้เริ่มอ่านหนังสือบ้างแล้ว แต่ไม่สามารถอ่านได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากยังมีงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติอยู่ เช่น การเขียน Nursing Care Plan และการเตรียมความรู้เพื่ออภิปรายกรณีศึกษากับครูพี่เลี้ยง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในช่วงที่ยังต้องฝึกปฏิบัติอยู่ บัณฑิตจะยังไม่ได้ทุ่มเทเวลาให้กับการอ่านหนังสืออย่างจริงจังแต่ก็ได้เริ่มอ่านทบทวนบ้างแล้ว ดังเช่นที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“หนูจะเตรียมตัวแต่เนิ่นๆ เวลาขึ้นฝึกๆ ถ้าไม่มี case ก็จะหยิบหนังสือมาอ่านเป็นงานอดิเรก เป็นกิจวัตร เหมือนเป็นสิ่งที่ต้องทำตลอด”

ส่วนการอ่านเพื่อเตรียมตัวสอบหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานแล้วนั้น บางคนอ่านตั้งแต่เช้าถึงเย็น และอ่านต่อในเวลากลางคืนตลอดระยะเวลาที่มีทั้งหมดหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติ มีการงีบหลับไปบ้างในตอนกลางวัน และตอนกลางคืน แต่ก็หลับๆ ตื่นๆ เมื่อวงกถึงงีบหลับไปเอง เมื่อรู้ตัวตื่นขึ้นมา ก็อ่านต่ออีก นอกจากนี้ยังมีการดื่มกาแฟช่วยเพื่อให้ตื่นและอ่านหนังสือได้นานขึ้นโดยไม่ง่วงนอน สำหรับบัณฑิตบางคนในช่วงที่ยังมีเวลาเหลือมากกว่า 1 สัปดาห์นั้น ถึงแม้จะได้อ่านหนังสือ แต่ก็ยังไม่อ่านแบบهامรุ่งหามค่ำจนกระทั่งถึงเมื่อมีเวลาเหลืออีกเพียงแค่ 1 สัปดาห์เท่านั้นจึงอ่านอย่างเอาใจจริงเอาใจมากขึ้น ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“พอเริ่มตัวก็เริ่มอ่าน อ่านหนักเหมือนกันตั้งแต่ 8 โมงเช้าถึง 4 โมงเย็น หลับบ้างไม่หลับบ้าง กินกาแฟวันละ 2-3 แก้ว หลับไปตื่นมาอีกทีก็ 5 ทุ่ม อ่านถึงตี 2 หลับแล้วตื่นมาอ่านต่อ”

3.2 วิธีการเตรียมตัวสอบ

บัณฑิตในกลุ่มนี้มีการเตรียมตัวเพื่อการสอบแตกต่างกันไป เช่น อ่านเอกสารประกอบ การสอนและโน้ตที่จดบันทึกไว้ในชั้นเรียน อ่านเอกสารสรุปที่อาจารย์แจกให้ในช่วงติวหนังสือหลักที่ใช้ประกอบ การสอน และฝึกทำข้อสอบเก่า โดยบัณฑิตมักจะใช้หลายๆ วิธีร่วมกันขึ้นอยู่กับวิชาที่อ่านและเอกสารที่ได้รับแจกจากอาจารย์ผู้สอน โดยบัณฑิตกล่าวว่า การทำข้อสอบเป็นการทบทวนที่วิธีหนึ่ง เพราะทำให้ทราบว่าตนเองยังไม่เข้าใจในเนื้อหาใด และเมื่อทำผิดหรือมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อสอบข้อนั้นจึงจะทบทวนเนื้อหาจากหนังสือหรือเอกสารต่างๆ ต่อไป ดังเช่นที่บัณฑิตกล่าวว่า

“หนูพยายามทำให้เต็มที่มากกว่า และเชื่อว่าหนูไม่ค่อยได้อ่านหนังสือตรงเนื้อหาอะไร หนูฝึกทำข้อสอบเก่า ๆ และเชื่อว่าเวลาทำข้อสอบเก่าหนูได้วิเคราะห์โจทย์ไปด้วย เลยช่วยให้หนูทำข้อสอบได้”

“หนูอ่านไม่จบ แต่หนูจะอ่านไม่เหมือนเพื่อน ๆ อ่านคนละอย่างกัน หนูอ่านมาตั้งแต่เริ่มต้นก็เลขพอทำได้ หนูจะไปตามจุดที่หนูจำไม่ได้ หนูจะอ่านช่วงนั้นหนัก หนูเป็นคนไม่ชอบจิตเวช หนูก็จะเก็บวิชาที่หนูไม่ชอบอ่านไว้เป็นวิชาสุดท้าย อันไหนที่หนูชอบก็จะหยิบมาอ่านก่อน”

ข้อสอบหรือเนื้อหาสรุปที่แจกให้ในช่วงที่ตัวนั้นมีประโยชน์มาก เพราะนักศึกษาหลายคนใช้เป็นคู่มือในการอ่านทบทวนความรู้ เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียน มีจำนวนมากเกินไป ไม่สามารถอ่านทั้งหมดได้ทัน

“ลองทำข้อสอบ ถ้าเราทำไม่ได้ ต้องกลับไปเปิดอ่าน เพราะฉะนั้นถ้าไปเจอข้อที่เราเคยทำไม่ได้ก็ยังไม่เหมือนเดิม ถ้าไม่ได้กลับไปอ่าน”

“หนูฝึกทำข้อสอบเก่า ๆ และเชื่อว่าเวลาทำข้อสอบเก่าหนูได้วิเคราะห์โจทย์ไปด้วย เลยช่วยให้หนูทำข้อสอบได้”

ในการเตรียมตัวเพื่อการสอบ บัณฑิตยังได้กล่าวถึงลำดับการเลือกอ่านแต่ละวิชาด้วยการเลือกอ่านวิชาใดก่อนหรือหลังนั้น ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของวิชา และความชอบในแต่ละวิชาของบัณฑิต บัณฑิตบางคนจะเลือกอ่านวิชาที่ตนเองคิดว่ายากที่สุดก่อนเพราะกลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน ในขณะที่บางคนจะเลือกอ่านวิชาที่ตัวเองชอบก่อน แล้วเอาวิชาที่ไม่ชอบที่สุดไว้เป็นวิชาสุดท้าย

บัณฑิตที่สอบผ่าน 4 ถึง 7 วิชา และบัณฑิตที่สอบผ่านน้อยกว่า 4 วิชา

บัณฑิต 2 กลุ่มนี้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างจากบัณฑิตกลุ่มแรกที่สอบผ่านทุกวิชาสรุปได้เป็น 3 ประเด็น คือ (1) ความมุ่งมั่นที่จะสอบให้ผ่านทุกวิชาในการสอบครั้งแรก (2) การเตรียมตัวสอบ และ (3) ปัจจัยที่คาดว่าจะน่าจะมีผลต่อการสอบ

1. ความมุ่งมั่นที่จะสอบให้ผ่านทุกวิชาในการสอบครั้งแรก

บัณฑิตส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ไม่ได้มีความมุ่งมั่นที่จะสอบไปประกอบวิชาชีพให้ผ่านในครั้งแรก เพราะเห็นว่าหากสอบไม่ผ่านครั้งนี้ ยังมีครั้งต่อไปให้สอบอีก บางคนไม่สนใจที่จะเตรียมตัวอ่านหนังสือเลย

“หนูตั้งใจสอบให้ผ่านครั้งที่สอง เพราะครั้งแรกหนูไม่พร้อม ไม่ได้อ่านหนังสือ”

2. การเตรียมตัวสอบ

เช่นเดียวกับบัณฑิตกลุ่มแรกที่สอบผ่านทุกวิชา บัณฑิตกลุ่มนี้ เริ่มอ่านหนังสือมากขึ้นในช่วง 3-4 สัปดาห์ก่อนการสอบ การที่บัณฑิตเริ่มตั้งใจอ่านหนังสืออย่างจริงจังในช่วงเวลาเพียง 3-4 สัปดาห์ก่อนสอบนั้น เนื่องมาจากเป็นช่วงที่นักศึกษาสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติ และจบการศึกษาแล้ว จึงมีเวลาสำหรับการอ่านหนังสือมากขึ้น อย่างไรก็ตามแรงจูงใจในการอ่านหนังสือยังมีน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มแรก เนื่องจากบัณฑิต

กลุ่มนี้เกิดความท้อแท้ที่จะต้องอ่านหนังสือในระยะเวลาอันสั้น และยังคงคิดว่าช่วงหลังการฝึกฯ ควรเป็นช่วงที่ได้พักผ่อนหลังจากฝึกฯ อย่างหนักมาตลอดปี ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“ครั้งแรกหนูตั้งใจว่าจะทุ่มเท แต่เวลาอ่านหนังสือมันสั้น ทำให้เบื่อ ไม่อยากอ่าน หนูมีความรู้สึกในช่วงนี้อยากจะพัก อ่านหนังสือไปมันไม่เข้าหัว ก็เลยไม่อ่าน”

“ฝึกฯ เสร็จ อย่างบางคนบ้านอยู่ต่างจังหวัดไม่ได้เจอพ่อแม่มานาน ก็อยากกลับบ้าน แต่ต้องมาเตรียมตัวอ่านหนังสือ จะเข้าไปเที่ยวโดยที่ไม่มีความรู้สึกไม่ได้ มันเหมือนกับไม่มีความสุขที่จะมาคิด”

3. ปัจจัยที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยเสริมในการสอบ

3.1 การคิดโดยรุ่นพี่ที่เคยผ่านการสอบมาแล้ว

บัณฑิตในกลุ่มนี้เสนอว่า การคิด ควรทำโดยรุ่นพี่ด้วย นอกจากการคิดโดยอาจารย์ เพราะรุ่นพี่และรุ่นน้องจะมีความสนิทสนมกันมากกว่า ทำให้กล้าซักถามมากกว่า โดยบัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ถ้าเป็นอาจารย์คิดให้ มันเหมือนมีความเกรงใจ เหมือนกับว่าทำไมสอนมาแล้วตั้งนาน ใจตอบไม่ได้ แต่ถ้าเป็นพี่กับน้องจะอธิบายโดยใช้คำพูดที่เหมือนกับว่าเข้าใจได้ง่าย”

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง

บัณฑิตในกลุ่มนี้ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของรุ่นพี่และรุ่นน้องในคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคกับรุ่นพี่รุ่นน้องในสถาบันอื่นว่า สถาบันอื่น รุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสนิทสนมกันมาก น้องกล้าที่จะไปถามรุ่นพี่ และรุ่นพี่ก็เต็มใจช่วยคิดให้รุ่นน้อง และมีการส่งต่อข้อสอบต่อให้กันเป็นรุ่นๆ ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคไม่มีในส่วนนี้ ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“พี่กับน้องเฝ้ารักกัน เค้าสอนกันว่าข้อสอบจะออกในแนวไหน ปีที่แล้วออกแบบนี้ เค้าก็จะมีข้อสอบเก่าๆ สืบทอดกันมา”

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพ

ความคิดเห็นของบัณฑิตแต่ละกลุ่ม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพ มีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ปัจจัยที่กล่าวถึงเป็นอย่างมากคือ ตัวของบัณฑิตเอง และประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติ โดยในตอนต้น จะนำเสนอเฉพาะปัจจัยที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละวิชา จะแยกอธิบายเป็นรายวิชาต่อไป การนำเสนอในส่วนนี้จะไม่แยกตามกลุ่มบัณฑิตเนื่องจากข้อมูลที่ได้จากแต่ละกลุ่มมีความคล้ายคลึงกัน

1. ตัวของบัณฑิตเอง

เมื่อถามว่าบัณฑิตในกลุ่มที่สอบผ่านทุกวิชาและกลุ่มที่สอบผ่านระหว่าง 4-7 วิชา ว่าอะไรเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสอบมากที่สุดส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า ตนเองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติงาน ในขณะที่บัณฑิตที่สอบผ่านน้อยกว่า 4 วิชามีความเห็นว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพ เช่น การฝึกปฏิบัติ และการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวเองแบ่งเป็น

1.1 ความตั้งใจในการเรียน

บัณฑิตในกลุ่มที่สอบผ่านทุกวิชาให้ข้อมูลว่า ตนเองมีความทะเยอทะยานในการเรียนให้ได้คะแนนดี และด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้สนใจและตั้งใจเรียน ที่ผ่านมา การอ่านสะสมความรู้มาเรื่อยๆ ตลอดระยะเวลา 4 ปีทำให้จำเนื้อหาส่วนใหญ่ได้ ในช่วงใกล้สอบจึงไม่ต้องใช้เวลามาก เพราะมีความรู้สะสมอยู่แล้ว ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ระหว่างที่เราเรียนจะเก็บความรู้ไปเรื่อย ๆ พอใกล้เวลาสอบใบประกอบฯ เตรียมตัวประมาณ 2 สัปดาห์ หนูว่าหนูอ่านหนังสือไม่ทัน เตรียมตัวไม่ดี แต่ก็สอบผ่าน คิดว่าน่าจะเป็นเพราะตั้งใจเรียนตั้งแต่เริ่มแรก ตั้งแต่ปี 1 ฝึกให้กับตัวเองว่าเราจะต้องเรียนให้ดี เกรดดี ๆ เราก็เก็บของเรามาเรื่อยๆ”

ส่วนบัณฑิตที่สอบผ่าน 4-7 วิชา กล่าวเช่นเดียวกันว่า ความตั้งใจของตนเองเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการสอบ แต่ตนเองไม่ได้ตั้งใจอย่างเต็มที่ และคอยผัดวันประกันพรุ่งอยู่เสมอ โดยมีความรู้รู้สึกว่าสอบยังไม่ถึง ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“บางครั้งก็เตรียมตัว แต่ก็ยังไม่มีการสอบ หรือคิดว่ามันยังไม่ถึงสอบไม่ผ่านรอบแรกก็คงจะไม่เป็นไร เพราะว่ามันมี 2 รอบ”

1.2 การตั้งเป้าหมาย

บัณฑิตในกลุ่มที่สอบผ่านทุกวิชา มีการตั้งเป้าหมายอย่างแรก คือ เป้าหมายในการเรียน โดยต้องเรียนให้ได้เกรดดี ๆ และมีเป้าหมายอย่างที่สอง คือ ต้องสอบใบประกอบวิชาชีพผ่านทุกวิชาในการสอบครั้งแรก ดังเช่นที่บัณฑิตที่สอบผ่านทุกวิชาหลายๆ คนกล่าวว่า

“หนูตั้งเป้าหมายไว้แต่แรกว่าจะสอบผ่านให้ได้”

ส่วนบัณฑิตกลุ่มอื่นไม่ได้มีการตั้งเป้าหมายให้ชัดเจนว่าจะต้องสอบผ่านในครั้งแรก เนื่องจากยังมีการสอบอีกหลายครั้งใน 1 ปี

1.3 ความชอบในวิชาที่เรียน

บัณฑิตทุกกลุ่มมีประสบการณ์ตรงกัน คือจะเลือกอ่านหนังสือวิชาที่ตนเองชอบก่อน ถึงแม้ว่าความชอบไม่ได้มีผลโดยตรงต่อการสอบผ่าน แต่เป็นแรงจูงใจให้อ่านหนังสือ ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ความชอบไม่ได้มีส่วนให้คะแนนมากหรือน้อย หรือสอบผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ว่าถ้าชอบก็จะทำให้มีแรงจูงใจในการอ่านหนังสือมากขึ้น”

2. ประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติ

บัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติมีผลต่อการสอบ โดยเฉพาะกลุ่มที่สอบผ่านน้อยกว่า 4 วิชา และกลุ่มที่สอบผ่านระหว่าง 4-7 วิชา ความคิดเห็นนี้แตกต่างจากกลุ่มที่สอบผ่านทุกวิชาที่มีความคิดว่า ปัจจัยด้านตนเองมีผลต่อการสอบมากที่สุด ถึงแม้ว่าการฝึกปฏิบัติจะมีประโยชน์ต่อการสอบมาก แต่ยังไม่มากเท่ากับความมุ่งมั่นของตนเองในการสอบให้ผ่านทุกวิชา และความตั้งใจเรียนตลอดระยะเวลา 4 ปี

ในทุกๆ วิชา ประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติมีประโยชน์อย่างมากต่อนักศึกษา และมีผลต่อการทำข้อสอบ โดยเฉพาะการฝึกฯ ในช่วงของวิชาเลือก (Elective) โดยประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกฯ นั้นนอกจากจะได้ฝึกทักษะในการปฏิบัติแล้ว ยังได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่เพิ่มเติม เมื่อครูคลินิกมอบหมายให้ไปค้นคว้ากรณีศึกษาที่นักศึกษาดูแลอยู่เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน ประสบการณ์จากการฝึกฯ แบ่งเป็นประสบการณ์ที่ได้รับในลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ประสบการณ์ตรง

ประสบการณ์ตรง หมายถึง ประสบการณ์ที่ได้รับจากการลงมือฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยโดยตรง และได้มีการศึกษาค้นคว้าจากตำราโดยมีผู้ป่วยที่นักศึกษาพบในหอผู้ป่วยเป็นกรณีศึกษาประสบการณ์จากการเห็นลักษณะของโรคหรือความผิดปกติต่างๆ เหล่านี้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนในภาคทฤษฎีมากขึ้น ดังเช่นที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“การฝึกฯ ทำให้เราเห็นว่าสิ่งที่เราได้เรียนมามันเป็นแบบนี้เอง สูดฯ จะเป็นอะไรที่เรียนในห้องไม่เข้าใจเลย จนกระทั่งหนูได้ฝึกฯ 3 เดือน หนูจึงเข้าใจ”

ความรู้จากประสบการณ์ตรงนี้จะได้มาก เมื่อฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึกฯ ที่มีผู้ป่วยจำนวนมาก หลากหลายโรคมารับการรักษาที่โรงพยาบาลรวมทั้งมีครูคลินิกมีความรู้ และมีความตั้งใจที่จะสอนนักศึกษา บัณฑิตเรียกแหล่งฝึกฯ ที่มีลักษณะดังกล่าวว่า “แหล่งฝึกฯ ที่ดี” บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวถึงแหล่งฝึกฯ ที่ดีว่า

“เวลาเราไปฝึกฯ เรามีแผนการพยาบาล มีความรู้ที่พี่เขาให้ เราไปเจอโรคแปลก ๆ โรคที่เราไม่เคยเรียนก็อาจารย์มาก่อน เราไปค้น ไปอ่าน เราได้ความรู้เพิ่ม”

การฝึกปฏิบัติในแต่ละโรงพยาบาล บัณฑิตที่เคยได้ฝึกฯ กับผู้ป่วยจำนวนมากถือว่ามีโอกาสดีกว่ากลุ่มที่มีผู้ป่วยน้อย บัณฑิตบางคนได้ฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึกฯ ที่ดีจึงได้รับประสบการณ์และความรู้มาก ในขณะที่บัณฑิตบางคนฝึกปฏิบัติในที่ที่มีผู้ป่วยน้อย จึงได้รับประสบการณ์และความรู้น้อย อย่างไรก็ตามนักศึกษาได้แก้ปัญหา โดยถามเพื่อนที่ฝึกฯ โรงพยาบาลอื่นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์การฝึกฯ และโรคที่พบ บัณฑิตกล่าวถึงประสบการณ์ที่ตนเองได้รับจากการฝึกฯ ในห้องคลอดของโรงพยาบาลบางแห่งดังนี้

“ไม่บ่อยมี Case ส่วนใหญ่เป็น Case ปกติ ก็เป็นไปตามกลไกปกติ เรารู้ตัวเองว่าได้ประสบการณ์น้อย เราคือไปตามเพื่อนว่าไปฝึกฯ ช้างนอกมีอะไรแปลก ๆ บ้าง เขาก็จะเล่าให้เราฟัง”

“ที่แหล่งฝึกฯ ... ถ้าเค้าคลอดไม่ได้เค้าก็จะ Refer ไปเลย เราก็จะไม่ได้ Case”

การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน และวิธีการสอนของครูคลินิกมีความแตกต่างกันในแต่ละแหล่งฝึกฯ บางแห่งให้เขียนแผนการพยาบาล ในขณะที่บางแห่งไม่ให้เขียนแต่ให้ผู้เรียนเตรียมตัวมาอภิปรายโรค การรักษา และแผนการพยาบาลเกี่ยวกับผู้ป่วยที่รับผิดชอบกับครูคลินิก บางแห่งนักศึกษาได้รับมอบหมายให้ดูแลผู้ป่วยแบบ Total care เพียง 1 รายอย่างต่อเนื่องระยะหนึ่ง หรือจนผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล ในขณะที่บางแห่งให้ผู้เรียนรับผิดชอบผู้ป่วย 1 รายต่อวัน และเปลี่ยนผู้ป่วยทุกวันเพื่อให้เรียนได้

ศึกษาผู้ป่วยหลากหลายโรคมามากขึ้น อย่างไรก็ตามบัณฑิตต่างมีความพึงพอใจในแหล่งฝึกฯ ของตนเอง และมีความเห็นว่าตนเองได้เรียนรู้จากแหล่งฝึกฯ นั้นๆ เป็นอย่างมาก ดังที่บัณฑิตกล่าวถึงประสบการณ์ของตนเองดังต่อไปนี้

“ฝึกฯ ที่ ..... พี่เขาให้ดูแล Case ก่อนข้างนานเป็นสัปดาห์ แต่ที่เขาต้องการและ Mind มากเลยคือ Mind Map ของเรา ถ้าเราเจอโรคนี้ หมอให้การรักษาแบบนี้ เราวิเคราะห์ได้มั้ยว่าทำไมต้องเป็นแบบนี้ ต้องได้ยาตัวนี้ เราให้การพยาบาลแบบนี้ เขานั้นตรงนี้ แต่ละ Case ต้องมี Mind Map ส่งให้เค้า เราจะสรุปและเข้าใจ Case มากกว่าที่มานั่งเขียน Care Plan พี่เขาไม่ Mind เรื่อง Care Plan”

“ที่หนูไปฝึกฯ มันไม่ใช่ Mind Map ของหนูจะไม่เหมือนของเค้า เห็นเป็น Case เดียวหลายวัน แต่ของหนูเปลี่ยนทุกวัน วันนี้หนูได้ Case อะไร พรุ่งนี้มาคุยกันว่า Case นี้เข้าใจหรือยัง แล้วเขาจะให้ Case ใหม่ โรคใหม่ กับเรา เปลี่ยนไปทุก ๆ วัน ถ้าเจอผู้ป่วยโรคนี้เราต้องทำยังไงนะ ถ้าโรคต่อไปต้องทำยังไง อย่างนี้นั้นจะช่วยมากกว่า”

ความรู้และประสบการณ์จากแหล่งฝึกปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำข้อสอบได้โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติในช่วงที่เป็นวิชาเลือก (Elective) ซึ่งห่างจากการสอบใบประกอบวิชาชีพไม่มากนัก ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“ที่ฝึกฯ ปี 4 ที่ผ่านไป สูดฯ ผู้ใหญ่ หนูก็พอได้ แต่หนูสอบไม่ผ่าน ผดุงครรภ์หนูคิดว่าหนูทำได้นะคะ แต่ว่ามารดาทารกหนูทำไม่ได้ แต่หนูผ่านมารดาทารก แต่หนูตกผดุงครรภ์ คิดว่าช่วงฝึกฯ เป็นประสบการณ์สำคัญที่เจอ ไม่ต้องอ่านหนังสือ”

“โชคดีที่แหล่งฝึกฯ ก่อนข้างดีในทุก ๆ ที่ที่ไปฝึกฯ ได้ไปที่เขามีความรู้ที่จะให้เราเยอะ ส่วนตรงไหนที่เราไม่ได้พี่เขาจะชี้ว่าให้ไปค้นมานะ หนูจะเก็บก่อนข้างเยอะจากแหล่งฝึกฯ ในการนำไปใช้จริง ในการวิเคราะห์สถานการณ์”

2.2 ประสบการณ์จากการบอกเล่าจากครูพี่เลี้ยง

ในกรณีที่ไม่มีกรณีศึกษาที่น่าสนใจครูคลินิกก็มักเล่าประสบการณ์ของตนเองในการดูแลผู้ป่วยให้นักศึกษาฟัง ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้จากผู้มีประสบการณ์ตรง ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“อย่างที่หนูฝึกฯ บางทีก็ไม่ได้ Case แต่พี่เขาจะเล่าประสบการณ์ให้ฟัง พี่เค้าจะเล่าว่าช่วงก่อนมี Case อะไร คนไข้เป็นยังไง แล้วพี่เขาทำยังไง พี่เขาจะเล่าและ Acting ให้เราดู เราก็จำตรงนั้นมา เขาเจอ Case แบบนี้ ๆ มา เขายังไง”

2.3 ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน

บัณฑิตบางคน กล่าวว่า ตนเองได้ความรู้ใหม่จากการเล่าประสบการณ์การฝึกปฏิบัติของเพื่อน ซึ่งการเล่าประสบการณ์ให้แก่กันและกันและกันถือว่าเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง บางครั้งพบว่า เพื่อนมีประสบการณ์ที่น่าสนใจและแตกต่างจากตนเอง ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“กลุ่มที่สนิทกันจะโดนแยกคนละที่ละทางไม่ได้อยู่ด้วยกัน พอาน ๆ มาเจอกันก็เล่าให้กันฟังว่า ฉันไปฝึกๆ ที่นั่นนะ ที่นั่นนะ เจออะไรบ้าง เช่นเขาไปฝึกๆ สู้ๆ เขาเจอยังงั้นก็เล่าให้เราฟัง เขาเล่าว่าแม่ตัวเล็กนิดเดียว ถูกตัวโต กลอดไม่ได้ ต้องทำกลอดยงนี้ละ เวลาเราไปอ่านหนังสือ เราก็นึกถึงเพื่อน เพื่อนบอกเหมือนในหนังสือเลย เวลาอ่านหนังสือเลยพยายามนึกถึงที่เพื่อนเล่า บางทีเขาพูดถึงโรคแปลก ๆ ไปฝึกคล้ายๆ พูดถึงการผ่าตัดโรคแปลก ๆ บางทีเราก็อายุรู้ ก็เปิดดู นิด ๆ หน่อย ๆ ให้รู้ว่าคือโรคอะไร”

3. การจัดการเรียนการสอนของคณะฯ

3.1 การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี

3.1.1 เนื้อหาของแต่ละรายวิชา

บัณฑิตทุกกลุ่มให้ความเห็นว่า เนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียนกว้างมาก บางหัวข้อไม่ได้มีการสรุปว่าส่วนไหนสำคัญ หรือจำเป็นต้องรู้ และการเรียนแบบเร่งรัดให้จบในเวลาอันสั้น เพื่อจะได้ฝึกปฏิบัติตามกำหนดค่อนข้างหนัก ไม่มีเวลาอ่านทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมา นอกจากนั้นความเหน็ดเหนื่อยจากการเรียนและการอ่านหนังสือไม่ทัน ยังทำให้รู้สึกท้อแท้ ไม่อยากอ่านหนังสือ จนในที่สุดก็ปล่อยเลยตามเลยโดยอ่านเท่าที่สามารถทำได้เท่านั้น

“เรียนหนัก เหนื่อย วันหนึ่งแต่ละวิชา ยิงปี 3 แต่ละวิชานัก อาจารย์จะสอนให้เสร็จในเวลา 2 – 3 เดือน สอบก็คิด ๆ กัน หัวเล็ก ๆ ของเรารับไม่ไหว เรียนแบบนี้แล้วทำให้เรารู้สึกท้อแท้ อ่านหนังสือไม่ทัน ก็ช่างเถอะ ตกก็ตก เวลาสอบไปแล้ว เราก็ก้ม ๆ ไป เรียนวิชาใหม่ พอขึ้นฝึกๆ อีกทีก็มานั่งอ่านหนังสืออีกครั้ง เสียเวลา น่าจะฝึกๆ ต่อกันเลย”

3.1.2 การสอนของอาจารย์ในชั้นเรียน การสอนของอาจารย์ในชั้นเรียนแบ่งเป็นบุคลิกภาพของผู้สอน และเทคนิคในการสอน

3.1.2.1 บุคลิกภาพของผู้สอน

บัณฑิตกล่าวถึงบางวิชาที่อาจารย์ผู้สอนใจดี ชี้แจงขณะสอนทำให้ผู้เรียนมีความสุข เนื้อหาที่ยากกลับกลายเป็นง่าย ไม่เครียดและสามารถจำเนื้อหาที่เรียนได้ นอกจากนี้เมื่อชอบอาจารย์ผู้สอนจึงรู้สึกอยากอ่านหนังสือ ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“ส่วนหนึ่งก็คืออาจารย์ที่สอน เราชอบอาจารย์เวลาสอนชี้แจงดี เราชอบมาก เวลาเรียนเราก็มักมีความสุขกับอาจารย์ เราพร้อมจะเรียนรู้จากอาจารย์ เวลาพูดอาจารย์ชี้แจง เรื่องที่หนักยากอาจารย์ยังชี้แจงเล่นกับเรา เวลาเรียนมีความสุข อะไรที่อาจารย์ให้มาก็จะอยู่ในหัวเรา เวลาเราอ่านหนังสือสอบเราก็นึกถึง ตอนเรียนเรามีความสุขกับวิชานี้มากเลย เราชอบวิชานี้มากเลย เราก็อ่านแบบมีความสุขมาก”

3.1.2.2 เทคนิคในการสอน

เทคนิคการสอนที่ทำให้เข้าใจง่าย คือ การสอนแบบสรุปเนื้อหาให้เข้าใจ เป็นกลไกหรือขั้นตอนที่เข้าใจง่ายตามความเข้าใจของผู้สอน ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าใจตามได้ ไม่ใช่การอ่านจากเอกสารหรือแผ่นใส นอกจากนี้ ควรมีการบอกความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ให้ชัดเจน ให้นักศึกษาสามารถแยกความแตกต่างและความเหมือนได้ เช่น วิชาที่เรียนเกี่ยวกับทฤษฎีต่างๆ หลากๆ ทฤษฎี ควรมีการยกตัวอย่างให้มาก เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“อาจารย์ทำให้หนูเข้าใจระบบหัวใจ เพราะอาจารย์จะมีแผ่นใสแต่ละแผ่นเดียว แล้วอาจารย์จะพูดให้เข้าใจ โดยมีหลักให้จำ ใช้หลักอะไร ทำให้พวกหนูเข้าใจ แล้วเรียนเข้าใจได้ในระยะเวลาสั้นในหัวช้อนั้น”

3.1.2.3 บรรยากาศในชั้นเรียน

บัณฑิตให้ข้อมูลว่า บางครั้งเมื่อไม่เข้าใจหรือสงสัยในชั้นเรียนอยากถามอาจารย์แต่ไม่ได้ถาม เนื่องจากมีเพื่อนร่วมชั้นบางคนไม่ชอบให้มีการถามในชั้นเรียนเพราะต้องเลิกชั้นเรียนโดยเร็วหลังจากจบการสอนของอาจารย์ ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ไม่ใช่ว่าไม่อยากจะถามอาจารย์นะคะ แต่ถ้าถามในห้องไป มันก็จะไม่มีใครสักคนหนึ่งสะกิดเพื่อนไม่ให้ถาม ถามทำไม ไม่ได้เลิกสักที”

3.1.3 ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย

บัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นว่า การทำงานกลุ่ม ไม่ได้เสริมสร้างการเรียนรู้ เพราะบางคนลอกเพื่อนมาส่ง หรือบางครั้งมีเพียงคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้นที่ทำงานอย่างจริงจัง และทำทุกวิชา ทำให้ภาระหนักตกอยู่กับคนที่ทำงาน ส่วนคนที่ไม่ได้ทำงานก็ได้คะแนนเช่นเดียวกับคนที่ทำงาน ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“ถึงแม้จะมีกลุ่ม 10 กว่าคน แต่คนที่ทำงานจริง ๆ ก็มีประมาณครึ่งเดียว ก็เหมือนกับงาน Load งานกลุ่มคนที่ทำ”

“ตัวหนูนี่ หนูคิดว่าการแบ่งกลุ่มให้ทำเหมือนไม่รู้เรื่อง หรือเป็นเพราะตัวเราไม่รู้ที่ว่าแบ่งกลุ่มแล้วแยกย้ายเอาเนื้อหาทำรายงานแล้วส่ง ให้ทำเหมือนสรุปไปเลย แต่เวลานำเสนออย่างสมมติ บทนี้เป็นของใครก็มานำเสนอหน้าห้อง ถ้าบางคน ก็ได้นะคะ ฟังเพื่อนแต่ว่าคนที่ตั้งใจฟังก็ฟังไม่ได้ เพราะเสียงรบกวนข้าง เพื่อน ๆ บางคนก็ไม่ฟัง ก็ทำให้หลุด ไม่รู้เรื่องกันเลย”

3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.1 ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย

บัณฑิตมีความเห็นว่า อาจารย์มักจะให้งานพร้อม ๆ กันหลาย ๆ วิชา ในช่วงใกล้สอบควรเป็นช่วงที่ไม่มีงานมอบหมายหรือกำหนดส่งงานมากนัก เพราะทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาอ่านหนังสือ เมื่อทำงานไม่ทันนักศึกษาก็มักจะทำให้เสร็จเพื่อส่งตามกำหนด หรือบางคนก็ออกจากเพื่อน ทำให้งานไม่มีคุณภาพ และการเรียนไม่เกิดประสิทธิภาพ ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“บางทีหลายวิชาเกินไป อาจารย์เค้าก็ถาม วิจัย สัมมนา อะไรแบบนี้ล่ะ เยอะ อย่างบางทีพวกหนูเรียน สวมตึกกลุ่มหนึ่งมี 10 คน จำเป็นที่จะต้องแบ่งว่าเธอทำบริหารนะ เธอทำวิจัย เพราะว่ามันไม่ทันล่ะ”

“ใช่ อย่างกลุ่มเดียวกันแบ่งกัน 8 วิชา 3 วิชา บางวิชาก็จะหลุดไปเลย”

3.2.2 การกำหนดเวลาส่งงาน

เนื่องจากทุกวิชามีการมอบหมายงานให้ทำ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน และทุกวิชาที่กำหนดส่งงานใกล้เคียงกันคือ ในช่วงปลายเทอม ซึ่งโดยหลักการแล้วนักศึกษาควรทยอยทำงานตลอดเทอม ไม่ใช่มาเร่งทำในช่วงใกล้ส่ง แต่ในความเป็นจริงแล้ว การเรียนในชั้นเรียนตลอดเทอมและงานที่ได้รับมอบหมายเป็นระยะๆ มีมาก ทำให้นักศึกษา ไม่สามารถแบ่งเวลามาทำงานที่ยังไม่ใกล้กำหนดส่งได้ ผลที่ตามมาคือ เมื่อใกล้ส่งงาน เหลือเวลาน้อยลง แต่มีหลายวิชาที่ต้องส่ง นักศึกษาจึงใช้วิธีการแบ่งงานกันทำ

3.2.3 ผลกระทบของการฝึกฯ ต่อการทำงานกลุ่ม

การที่นักศึกษาแยกย้ายกันไปฝึกฯ และในขณะที่เดียวกันยังต้องมีงานกลุ่มที่ต้องทำร่วมกัน การติดต่อสื่อสาร และการทำงานร่วมกันเป็นไปได้ยาก เพราะนักศึกษาไม่สามารถติดต่อกันได้ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“ตอนที่เก็บงาน ต่างคนอย่างอยู่ แยกย้ายกันไปแล้ว อย่างหนูกับเค้าอยู่กลุ่มเดียวกัน แต่หนูอยู่เชียงคำพะเขาไม่ได้กลับมาช่วยงาน งานไม่มีคุณภาพ เลยกลายเป็นทิ้งภาระให้คนที่ฝึกฯ ที่แมคฯ”

3.3 การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

3.3.1 การเขียน Nursing Care Plan

บัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นว่าการเขียนแผนการพยาบาล (Nursing Care Plan) เป็นภาระมากกว่าจะเป็นประโยชน์ เนื่องจากใช้เวลาในการเขียนมาก ทำให้นอนคิด พักผ่อนไม่เต็มที่ ซึ่งมีผลต่อการฝึกปฏิบัติในตอนกลางวัน นอกจากนี้เพื่อนบางคนยังลอกงานเก่าของเพื่อนที่เคยเขียนมาก่อนแล้วมาส่งอาจารย์เพียงเพื่อให้มีงานส่งตามเวลา ซึ่งวิธีนี้ผู้เรียนไม่ได้ประโยชน์อะไรจากการเขียนแผนการพยาบาลเลย ดังที่บัณฑิตกล่าวว่า

“Nursing Care Plan เป็นภาระ เราฝึกฯ เต็มที่ เพลีย ตอนเย็นต้องเขียน Nursing Care Plan ต้องแก้ Plan เดิม กว่าจะได้นอน ตึก มีการบ้านต้องค้นหา กว่าจะค้นกว่าจะสรุป เข้าก็ขึ้นฝึกฯ นอนไม่เต็มที่ทำให้ฝึกฯ ไม่ค่อยได้เต็มที่สมาธิลดลง เย็นมาต้องมาแก้ Plan อีก ทำ Plan ใหม่”

“ไปฝึกฯ ที่ลำปาง พี่เขาจะไม่เครียดเรื่อง Plan เลย เคยเจอโรคนี้มัย ถ้าไม่เคยเจอ ไม่รู้จะให้การพยาบาลยังไง ลองไปอ่านมานะ แล้วเรามาคุยกัน ไม่ต้องเขียน Plan ไม่ต้องเขียน SOAP มา แต่พรุ่งนี้เรามาคุยกับพี่ดีกว่า โรคนี้เราจะให้การพยาบาลยังไงดี เขียน nursing care plan บางทีไป

ลอกจากอันเดิมมา การพยาบาลก็อันเดิมไปลอกจากอันเดิมมา มันไม่อยู่ในหัวเรา ไม่ใช่สิ่งที่เราจะเก็บไว้ในหัวแต่ ลอกอันเก่ามาส่งให้อาจารย์ มันจบไปเท่านั้น”

3.3.2 ระยะห่างระหว่างการเรียนรู้ภาคทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติของแต่ละวิชา

บัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ควรฝึกปฏิบัติภายหลังจากการเรียนทฤษฎีเสร็จในทันที ในทอมเดียวกันหรือในทอมถัดไปไม่ควรรอให้ผ่านไปหลายทอม เพราะจะทำให้ลืมได้ ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ฝึกๆ แบบเรียนเสร็จแล้วฝึกๆ เลยในทอมเดียวกันจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ในแง่ที่ว่าเราจะได้นำความรู้ที่ได้เรียนเอาไปใช้โดยตรง หนูคิดว่าฝึกๆ แบบนี้จะช่วยทำให้เราได้ อะไรมากขึ้น ถ้าสมมติว่าเราเรียนในห้อง เราก้เหมือนกับเราเรียนทฤษฎีแล้วไม่ได้เห็นภาพอะไร”

3.3.3 รูปแบบการฝึก

บัณฑิตมีความเห็นว่า ขณะฝึกๆ นักศึกษาไม่ได้รับประสบการณ์ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของวิชาชีพฯ นั้นๆ

“น้องขึ้นไปฝึกๆ บน Ward วิชา Adult 1 แต่ต้องฝึกๆ พื้นฐาน ตอนที่น้องฝึกๆ พื้นฐาน น้องเขาน่าจะได้ประสบการณ์เสียดายโอกาส มันแต่หาประสบการณ์ทาง IV ใส่เลือด ขึ้นปี 3 น่าจะได้ดูแลคนไข้ น่าจะได้เรื่องโรคหลาย ๆ โรคไปเลย ไม่ใช่มาฝึกๆ ทาง IV เจาะเลือด ใส่เลือด จบปี 2 น้องเขาน่าจะฝึกๆ พื้นฐานให้ได้ไปเลย จะได้มั่นใจ พอขึ้นปี 3 น้องมั่นใจ เจอโรคนี้ขี้ขี้ จะได้อ่าน โรคนี้ไปเลยจะได้เอาเวลามาเรียนรู้เรื่องโรค ไม่ใช่มาแก้ๆ กังๆ เรื่อง Order”

3.3.4 สถานที่ฝึก

แหล่งฝึกๆ แต่ละแห่งให้ประสบการณ์ในการฝึกๆ ที่แตกต่างกัน บางแห่งมีผู้ป่วยน้อย และมีโรคไม่หลากหลาย หรือบางแห่งเป็นโรคพยาบาลเล็กไม่สามารถรักษาโรคซับซ้อนได้ จึงต้องส่งต่อผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลที่ใหญ่ขึ้น ทำให้บัณฑิตขาดประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยที่เป็นโรคซับซ้อน ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ที่... (ชื่อสถานที่ฝึกๆ) ถ้าเค้าตลอดไม่ได้เค้าก็จะ Refer ไปเลย เรายังจะไม่ได้ Case”

“ที่...ไม่ค่อยมี Case ส่วนใหญ่เป็น Case ปกติ ก็เป็นไปตามกลไกปกติ เรารู้อยู่แล้วว่าได้ประสบการณ์น้อย”

3.3.5 อาจารย์นิเทศ ครูคลินิก และพยาบาลรุ่นพี่ที่เวิร์ด

อาจารย์นิเทศบางท่าน ให้ความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากโรคที่พบในขณะที่ฝึกๆ รวมทั้งมีการเชื่อมโยงเนื้อหา และโรคต่างๆ เข้าหากัน ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้มาก เช่นเดียวกับพยาบาลรุ่นพี่ที่ Ward บางคน ก็พยายามสอนและให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา อย่างไรก็ตาม มีบาง Ward บางโรงพยาบาลที่ไม่มีอาจารย์นิเทศ และพี่ก็ไม่ค่อยอธิบายเพิ่มเติม ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“หนูไปฝึก ข้างนอก ไม่มีอาจารย์เทศ มีแต่พี่ หนูไม่ใช่น้องเขา เขาไม่อธิบายให้เราละ น้อง ๆ ไปใส่ TV จบอยู่ตรงนั้น บางทีเราก็อยากถาม ถามพี่เค้าบอกแค่นี้ก็‘ไม่รู้เธอ’”

3.4 การจัดการวางสอบระหว่างภาคการศึกษา

การจัดการวางสอบให้แต่ละชั้นปีสอบไม่ตรงกัน มีผลต่อการเตรียมตัวสอบในระหว่างเรียนของนักศึกษา เพราะชั้นปีที่ไม่สอบมักจะส่งเสียงดังรบกวนการอ่านหนังสือของชั้นปีที่สอบ การอ่านหนังสือนี้ถึงแม้ไม่ใช่ช่วงที่สอบใบประกอบวิชาชีพ แต่ก็มีผลต่อความรู้ที่ได้จากการอ่านของนักศึกษา

4. รูปแบบการเตรียมความพร้อมในการสอบที่คณะ จัดให้นักศึกษา

บัณฑิตที่สอบผ่านทุกวิชามีความเห็นว่า การสรุปเนื้อหาเพื่อเตรียมตัวสอบที่คณะจัดขึ้นมีประโยชน์ ต่อนักศึกษาอย่างมาก และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสอบ อย่างไรก็ตามยังมีบางส่วนของสรุปเนื้อหา ที่ควรได้รับการปรับปรุง

4.1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการสรุปเนื้อหา

บัณฑิตมีความเห็นว่าการสรุปเนื้อหา มีประโยชน์มาก ถึงแม้ข้อสอบที่ใช้ในการสรุปเนื้อหา จะไม่เหมือนข้อสอบของสภาการพยาบาล แต่ก็ทำให้เกิดความคุ้นเคยกับการทำข้อสอบ ทำให้ลดความตื่นเต้นในการสอบ และทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะทำข้อสอบได้ ดังที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ข้อสอบที่ทำ ไม่ตรงกับข้อสอบสภา แต่ทำให้เรารู้สึกว่า เราเคยเห็นข้อสอบแล้วนะ เราจะต้องทำได้”

4.2 ลักษณะของข้อสอบของคณะ เปรียบเทียบกับข้อสอบของสภาการพยาบาล

“ข้อสอบของสภาฯ เป็นการประยุกต์ใช้มากกว่า เช่น สติ โดยมากจะเป็น Case ต่างมาเลย เราจะต้องใช้ประสบการณ์มากกว่า ไม่ได้อยู่ในหนังสือ”

“ข้อสอบสภาฯ ง่ายกว่า ให้เราวิเคราะห์ว่าถ้าเป็นอย่างนี้จะทำอย่างไร จะไม่ตายตัว เหมือนกับว่าถ้าอย่างนี้ต้องทำอย่างนี้ เพราะในสถานการณ์จริงจะต้องไม่เป็นไปตามตำรา จะเป็นสถานการณ์ให้เราแก้ไข ถ้าเราแก้ไขเราจะทำอย่างไร”

4.3 ระยะเวลา

บัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นพ้องกันว่า ระยะเวลาในการสรุปเนื้อหาที่คณะจัดให้เหมาะสมดีแล้ว แต่บางวิชาควรวางแผนในการสรุปเนื้อหาให้ดีขึ้น โดยให้เน้นนอนและชัดเจนขึ้น หากมีการยกเลิกหรือต้องการลดเวลาในช่วงเวลาที่ขาดไปควรมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้า บางครั้งผู้เรียนตั้งใจมา แต่การสรุปเนื้อหาถูกเลื่อนทำให้เสียเวลา นอกจากนี้การสรุปเนื้อหาล่วงหน้าจนถึงเขียนเพื่อชดเชยกับเวลาที่ถูกลบออกไปก็ทำให้ผู้เรียนเหนื่อยล้า และขาดสมาธิในการเรียน บัณฑิตยกตัวอย่างเกี่ยวกับการสรุปเนื้อหาว่า

“การสรุปควรจะดำเนินการในแต่ละวิชาให้เสร็จไปเลย ไม่มีการแยกส่วน เช่น สรุป สดุดี 2 วัน ตั้งแต่วันนี้ถึงวันนี้ เวลานี้ถึงเวลานี้ หรือบางวิชาอาจจะไม่เหมือนกัน ถ้าอาจารย์มีฐานะอาจจะไปสรุปเนื้อหา ช่วงเวลาอื่นไม่ควรมีการแทรกเวลากับวิชาอื่น เพราะจะทำให้ นักศึกษามีความรู้สึกว่าต่อเวลานี้แล้วเสร็จอาจารย์จะให้สรุปเนื้อหาวิชานี้ต่อ แต่หากเราพลาดไปเราจะจับคืนชนปลายไม่ถูกว่าวิชานี้ถึงไหน”

4.4 รูปแบบของการสรุปเนื้อหา

บัณฑิตทุกกลุ่ม เห็นว่า การสรุปแบบสรุปเนื้อหา พร้อมมีเอกสารประกอบการสรุป เป็นการสรุปที่ดี มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสรุปที่มีข้อสอบให้ฝึกๆ ทำ การฝึกวิเคราะห์ข้อสอบ และมีการเฉลยข้อสอบโดยอธิบายว่าคำตอบข้อใดถูกหรือข้อใดผิดเพราะเหตุใด นักศึกษามักอ่านเฉพาะเอกสารสรุปที่ได้จากการสรุป และฝึกทำข้อสอบ ดังนั้น แบบฝึกหัดทุกแบบฝึกหัดและข้อสอบทุกฉบับที่แจกให้กับ นักศึกษาควรมีการเฉลย เพื่อให้ นักศึกษาทราบว่าที่ตนเองทำนั้นถูกหรือผิด บัณฑิตกล่าวถึงรูปแบบของการสรุปว่า

“หนูอยากให้ใช้หลักการวิเคราะห์ที่ทำให้หนูซึ่งเป็นนักศึกษารู้ว่าจะวิเคราะห์ข้อสอบอย่างไร ให้อีกตัวอย่างด้วยในแต่ละเนื้อหา”

4.5 เอกสารประกอบการสรุป

บางวิชามีเอกสารประกอบการสรุปหรือมีข้อสอบ เช่น การพยาบาลเด็ก การพยาบาล ผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ และ การพยาบาลอนามัยชุมชน มีเอกสารประกอบเป็นคู่มือสำหรับอ่าน ทำให้สะดวกในการอ่าน และใช้ได้ในการสอบจริง

5. ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

บัณฑิตที่สอบผ่านทุกวิชา มีความเห็นว่า ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามีผลต่อการสอบไป ประกอบวิชาชีพ เพราะ เกร็ดคือ การตั้งใจเรียน

“หนูว่าการเรียนได้เกร็ดดี เราต้องเรียนแบบเข้าใจ ถึงจะได้เกร็ดขนาดนี้ การที่เรามีความเข้าใจอยู่แล้ว เวลาอ่านหนังสือจะช่วยลดระยะเวลาที่เราจะต้องทำความเข้าใจอะไรต่างๆ เพราะว่าเราเข้าใจดีอยู่แล้ว เวลาอ่านหนังสือ จะทบทวน Sheet ไปด้วยกันเรื่อยๆ

6. สิ่งแวดล้อมในการอ่านหนังสือ

6.1 สิ่งแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย

บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า สิ่งแวดล้อมเงียบสงบเหมาะสำหรับการอ่านหนังสือ บัณฑิตอธิบายสิ่งแวดล้อมในที่พักอาศัยในช่วงที่เตรียมสอบแตกต่างกันไปตามสถานที่อยู่อาศัย บางคนอยู่ที่บ้านซึ่ง สมาชิกในครอบครัวเข้าใจว่ากำลังเตรียมตัวสอบจึงไม่รบกวน ในขณะที่บางคนได้รับการรบกวนจากสภาพแวดล้อม เช่น บัณฑิตที่อยู่หอพักอาคารศรีวิไล กล่าวว่ามีการสร้างหอพักใหม่มีเสียงดังรบกวน ส่วน บัณฑิตที่อยู่บ้านบางคนก็มีเสียงรบกวน เช่น โกล้งบ้านเป็นร้านค้าคาราโอเกะ

บัณฑิตที่อยู่หอพักอาคารศรีวิไล กล่าวว่า กฎระเบียบของหอในๆ เป็นอุปสรรคต่อการอ่านหนังสือ

“อยู่หอใน บางวันถ้าโรงอาหารเปิดไฟก็จะไปอ่านหนังสือ แต่ถ้าเค้าบอกว่าจะปิดแล้วนะ ห้ามอยู่ค่อ เค้ากลัวเราออกไปโน่นไปนี่ เค้าก็เลยไม่อยากให้เราอ่าน ทั้งๆ ที่ตั้งใจจะไปอ่าน ก็เลยขึ้นห้องนั้นก็เลยไม่อยากอ่าน”

6.2 สิ่งแวดล้อมด้านบุคคล

6.2.1 เพื่อนร่วมห้องในหอพัก

บัณฑิตกล่าวว่า เพื่อนร่วมห้องหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบ โดยเป็นปัจจัยกระตุ้นให้อยากอ่านหนังสือ หรือเป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่านหนังสือ เช่น การมีเพื่อนร่วมห้องที่ไม่ชอบอ่านหนังสือทำให้ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ตามที่ต้องการ เป็นอุปสรรคในการอ่านหนังสือ

“หนูอยู่กับพี่เปเปอร์ พี่เขารู้จักเขา เขาก็เลย เขาไม่อ่าน เราจะอ่านก็เกรงใจเขา จะว่าเราซุ่ม ความจริงก็ไม่ซุ่มแต่ใกล้สอบแล้ว”

ในทางตรงข้าม หากเห็นเพื่อนที่อยู่หอพักเดียวกันอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหอในก็ทำให้รู้สึกอยากอ่านหนังสือบ้าง หากไม่มีเพื่อนในหอพักอ่านหนังสือก็ไม่อยากอ่าน

“ถ้ามีเพื่อนเค้าอ่าน ก็อยากอ่าน เพื่อนเค้าพูดก็จะไร ไม่รู้เรื่องเราต้องกลับมาอ่าน”

“อย่านอยู่หอในไซ้ใหม่คะ เห็นเค้าเปิดไฟอ่านหนังสือ เราก็หลับไม่ได้ เรายังต้องไปอ่านหนังสือ”

“หนูอยู่หอนอก ถ้าอยู่หอในก็มีเวลาจำกัดไซ้ใหม่คะ ถ้าเกิดว่าอยู่หอในมีเวลากับเพื่อน 4 ทุ่มไซ้ใหม่คะ ตอนที่อยู่หอในบางครั้งก็มีผลดี แต่ถ้าอยู่หอนอกก็คิดว่าเราจะไปไหนก็ได้ ช่วงที่เราเตรียมตัวสอบ ถ้ามมีเพื่อนข้างห้องเขาก็ไม่เห็นมีใครมาอ่านหนังสือเหมือนกับเรา เค้าก็เลยว่าเราอ่านทำไมไปกินข้าวหรือไปโน่นไปนี่กันคิดว่า ไปได้ทุกเวลาเลยเิงคะ ก็ไม่ได้อ่านหนังสือ”

6.2.2 เพื่อนร่วมชั้นเรียน

การเห็นการเพื่อนร่วมชั้นอ่านหนังสือ ก็มีผลกระตุ้นให้อ่านหนังสือด้วยเช่นกัน บัณฑิตที่อยู่หอนอกที่ไม่ใช่หอพักของคณะฯ ให้ข้อมูลว่า สิ่งทีกระตุ้นให้ตนเองอ่านหนังสือคือ การคิดว่า เพื่อนที่อยู่หอในคงกำลังอ่านหนังสืออยู่ ดังนั้น ตนเองควรอ่านบ้าง ดังเช่นที่บัณฑิตคนหนึ่งกล่าวว่า

“ถ้าเห็นเพื่อนหรือคุยกันกับเพื่อนว่าพวกหอในต้องอ่านหนังสือแน่ ๆ เลขก็มาจะอ่าน”

6.2.3 รุ่นพี่และรุ่นน้องคณะ

นอกจากนี้บัณฑิตยังมีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง ในหอพักเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการสอบใบประกอบวิชาชีพฯ โดยยกตัวอย่าง นักศึกษาที่คณะพยาบาล ศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่รุ่นพี่และรุ่นน้องอยู่หอพักเดียวกัน ทำให้มีสัมพันธภาพระหว่างพี่กับน้อง และ พี่ช่วยติวให้น้อง

“เพื่อนที่อยู่ มข. ถ้าจะเห็นรุ่นพี่ นั่งอ่านหนังสือ ถ้าเห็นล่วงหน้าว่ารุ่นพี่ ถ้าต้องเตรียมตัว อย่างเพื่อนหนู ถ้าเคยเห็นรุ่นพี่เค้าสอบ เค้าก็จะมีแนวข้อสอบ และพี่เค้าก็จะส่งต่อให้ ก็ เหมือนกับเป็นความผูกพันระหว่างพี่กับน้อง แล้วในการเตรียมความพร้อมเค้าก็จะดีกว่าเรา”

ความคิดเห็นของบัณฑิตต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะฯ

บัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ในช่วงที่ใกล้สอบและช่วงสอบ คณะควรจัดการจัดกิจกรรม นอกจากนี้อาจการจัดงานในต่างจังหวัดก็ไม่ควรใกล้กับเวลาที่จะต้องเตรียมตัวสอบ เพราะทำให้ขาดสมาธิและความสนใจในการดูงาน เนื่องจากกังวลเกี่ยวกับการสอบ ถึงแม้ว่าการดูงานจะให้เพิ่มพูนประสบการณ์และวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการแพทย์และการพยาบาล แต่ไม่มีผลต่อการสอบแต่อย่างใด ดังนั้นจึงควรจัดการดูงานให้มีความเหมาะสมมากขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการทำงานและไม่กระทบต่อการเตรียมตัวสอบและการสอบ

ส่วนที่ 2 กลุ่มคณาจารย์

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 23 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มคณาจารย์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1. อายุ		
≤ 30 ปี	2	10.00
31 - 40 ปี	12	60.00
41 - 50 ปี	3	15.00
≥ 50 ปี	3	15.00
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	2	10.00
ปริญญาโท	17	85.00
ปริญญาเอก	1	5.00
3. ประสบการณ์ในการสอนในคณะ		
1-5 ปี	9	45.00
6-10 ปี	3	15.00
11-15 ปี	3	15.00
มากกว่า 15 ปี	5	25.00
4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาล		
หลังจบการศึกษา		
0 - 5 ปี	14	70.00
6 - 10 ปี	4	20.00
11 ปีขึ้นไป	2	10.00

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
5. การฝึกอบรมเพิ่มเติมหลังจบการศึกษา		
ไม่มี	11	55.00
1 ครั้ง	5	25.00
2 ครั้ง	1	5.00
4 ครั้ง	2	10.00
ไม่ตอบ	1	5.00

จากตารางที่ 23 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มคณาจารย์ พบว่า ทั้งหมดเป็นเพศหญิง ส่วนมากมีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 60.00 รองลงมา จบการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 85.00 ประสบการณ์การสอนในขณะอยู่ในช่วง 1-5 ปี ร้อยละ 45.00 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลหลังจบการศึกษา 0 - 5 ปี ร้อยละ 70.00 โดยไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมหลังจบการศึกษา ร้อยละ 55.00

2.1.2 ข้อมูลด้านการเรียนการสอนและภาระงาน

ตารางที่ 24 ความชำนาญพิเศษทางการพยาบาลของคณาจารย์

ความชำนาญพิเศษ	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
ไม่มี	1	5.00
การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น	3	15.00
การพยาบาลผดุงครรภ์ฯ	2	10.00
การพยาบาลผู้ใหญ่	4	20.00
การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช	2	10.00
การพยาบาลอนามัยชุมชน	7	35.00
ไม่ตอบ	1	5.00

จากตารางที่ 24 พบว่า ความชำนาญพิเศษของคณาจารย์ส่วนใหญ่เน้นทางการพยาบาลอนามัยชุมชน ร้อยละ 35.00 รองลงมาเป็น การพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ร้อยละ 20.00 และ 15.00 ตามลำดับ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีอาจารย์ จำนวน 1 คน ไม่มีความชำนาญพิเศษทางการพยาบาล

ตารางที่ 25 ภาระงานตลอดปีการศึกษา 2547

ภาระงาน	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1. การสอน (จำนวนวิชา)		
1	3	15.00
2	6	30.00
3	3	15.00
4	7	35.00
ไม่ตอบ	1	5.00
2. การนิเทศ (จำนวนวิชา)		
1	3	15.00
2	13	65.00
3	3	15.00
ไม่ตอบ	1	5.00
3 การเป็นผู้รับผิดชอบวิชา (จำนวนวิชา)		
ไม่มี	5	25.00
1	7	35.00
2	7	35.00
ไม่ตอบ	1	5.00
4. การเป็นช่วยผู้รับผิดชอบวิชา (จำนวนวิชา)		
ไม่มี	7	35.00
1	9	45.00
2	3	15.00
ไม่ตอบ	1	5.00

จากตารางที่ 25 ภาระงานตลอดปีการศึกษา 2547 ของคณาจารย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีภาระการสอน 4 รายวิชา ร้อยละ 35.00 รองลงมา สอน 2 รายวิชา ร้อยละ 30.00 อาจารย์ส่วนน้อยสอน 1 และ 3 รายวิชาเท่ากัน ร้อยละ 15.00 ในด้านการนิเทศ พบว่า ส่วนใหญ่นิเทศ 2 รายวิชา ร้อยละ 65.00 รองลงมา นิเทศ 1 และ 3 รายวิชา ร้อยละ 15.00 เท่ากัน ภาระงานที่เป็นผู้รับผิดชอบวิชา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบวิชา 1 และ 2 รายวิชา เท่ากัน ร้อยละ 35.00 แต่อย่างไรก็ตามยังมีอาจารย์ ที่ไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบวิชาใดเลย ร้อยละ 25.00 ภาระงานการเป็นผู้ช่วยผู้รับผิดชอบวิชา ส่วนมากจะเป็นผู้ช่วยฯ ที่ 1 รายวิชา ร้อยละ 45.00 โดยที่รองลงมา ไม่มีภาระงานทั้งด้านการเป็นผู้ช่วยผู้รับผิดชอบรายวิชา ร้อยละ 35.00

PAYAP UNIVERSITY

ตารางที่ 26 การะงานการเป็นกรรมการและ การะงานอื่นๆ ตลอดปีการศึกษา 2547

การเป็นกรรมการ (จำนวน)	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1-3	11	55.00
4-6	7	15.00
มากกว่า 6	1	5.00
ไม่ตอบ	1	5.00
การะงานอื่นๆ * (จำนวน)	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
ไม่มี	10	50.00
1-5	8	40.00
6 ขึ้นไป	1	5.00
ไม่ตอบ	1	5.00

* การะงานอื่นๆ เช่น หัวหน้าโครงการ การทำวิจัย การเขียนตำรา การบริการวิชาการสู่สังคม เป็นต้น

ตารางที่ 27 กลุ่มวิชาการพยาบาลที่รับผิดชอบ

กลุ่มวิชา	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
เด็ก-วัยรุ่น	4	20.00
ผดุงครรภ์และมารดาทารก	3	15.00
ผู้ใหญ่-ผู้สูงอายุ	4	20.00
จิตเวช	2	10.00
อนามัยชุมชน	6	30.00
กฎหมายวิชาชีพ	1	5.00

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยอุดมคติที่ควรมีและปัจจัยมีอยู่จริงขณะตอนที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพ

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของคณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต

ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. การมีระเบียบวินัย	4.70	0.47	มากที่สุด	2.85	0.89	ปานกลาง	8.373**
2. การมีเป้าหมายในชีวิตและการเรียน	4.90	0.31	มากที่สุด	2.95	0.94	ปานกลาง	8.732**
3. การแบ่งเวลาอย่างเหมาะสม	4.85	0.37	มากที่สุด	2.55	0.83	ปานกลาง	9.976**
4. กลุ่มเพื่อนและกิจกรรมทางสังคม	4.15	0.67	มาก	3.70	0.98	มาก	1.484
5. สุขภาพ ความแข็งแรงของร่างกาย	4.45	0.60	มาก	3.60	1.05	มาก	3.489**
6. การสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม	4.10	0.64	มาก	3.30	0.86	ปานกลาง	2.238**
7. การตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอตลอด 4 ปี	4.85	0.37	มากที่สุด	2.80	0.89	ปานกลาง	10.335**
8. การมี GPA สูง ๆ	3.85	0.77	มาก	2.80	0.77	ปานกลาง	4.595**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 28 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตมีผลอย่างมากต่อคุณภาพบัณฑิต และการสอบ ยกเว้นการมี GPA สูง ๆ มีผลปานกลาง ($\mu = 2.80$, $\sigma = 0.77$) แต่ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่มีอยู่จริงขณะตอนมีน้อยถึงปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า ปัจจัยอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า ทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ยกเว้นหัวข้อกลุ่มเพื่อนและกิจกรรมทางสังคมไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของ
คณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามการจัดหลักสูตร

การจัดหลักสูตร	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. หลักสูตรทันสมัย	4.75	0.44	มากที่สุด	3.65	.93	มาก	4.819**
2. การเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ ละวิชามีความต่อเนื่อง	4.95	0.22	มากที่สุด	3.7	1.03	มาก	5.225**
3. การจัดเวลาเรียนภาคทฤษฎี สั้นเกินไป เนื้อหาแน่น เวลา น้อย	1.20	0.41	น้อยที่สุด	4.80	.41	มากที่สุด	-23.657**
4. การเรียนภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติมีความสอดคล้อง ต่อเนื่องกัน	4.90	0.31	มากที่สุด	3.40	1.05	ปานกลาง	6.097**
5. ระยะเวลาในการเรียนและ การฝึกปฏิบัติเหมาะสม	4.75	0.44	มากที่สุด	3.15	.99	ปานกลาง	6.025**
6. การควบคุมการจัดการเรียน การสอนให้เป็นไปตาม หลักสูตร	4.70	0.47	มากที่สุด	3.60	1.05	มาก	4.395**
7. ผู้บริหารหลักสูตรมี วิสัยทัศน์และรู้จริงในการ บริหารหลักสูตรอย่างมี คุณภาพ	4.90	0.45	มากที่สุด	2.55	1.10	ปานกลาง	8.228**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 29 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านการจัดหลักสูตรมีผลอย่างมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ ยกเว้นการจัดเวลาเรียนภาคทฤษฎีสั้นเกินไป เนื้อหาแน่น เวลาค้นคว้ามีผลต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบน้อยที่สุด ($\mu=1.20$, $\sigma=0.41$) แต่ปัจจัยด้านการจัดหลักสูตรที่มีอยู่จริงขณะสอนมีผลน้อยถึงปานกลาง ยกเว้นการจัดเวลาเรียนภาคทฤษฎีสั้นเกินไป เนื้อหาแน่น เวลาค้นคว้ามีผลต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบมาก ($\mu=4.80$, $\sigma=0.41$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า ปัจจัยอุดมคติด้านการจัดหลักสูตรมีความแตกต่างกับการจัดหลักสูตรที่มีอยู่จริงขณะสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของ
คณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี

การจัดการเรียนการสอน ภาคทฤษฎี	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. เนื้อหาวิชาทฤษฎีทันสมัยและ ครอบคลุมข้อสอบ	4.80	0.41	มากที่สุด	3.80	1.06	มาก	4.156**
2. เอกสารประกอบการเรียน เพียงพอ มีคุณภาพ	4.75	0.44	มากที่สุด	3.55	.76	มาก	5.640**
3. รูปแบบการจัดการเรียน กระตุ้นความสนใจผู้เรียนให้ เกิดความกระตือรือร้นในการ เรียนรู้และจดจำนำไปใช้	4.80	0.52	มากที่สุด	3.30	.80	ปานกลาง	7.092**
4. จำนวนผู้เข้าเรียนมีความ เหมาะสม ทำให้อาจารย์ สามารถดูแลนักศึกษาอย่าง ทั่วถึง	4.80	0.41	มากที่สุด	2.10	1.02	น้อย	10.699**
5. การมอบหมายงานแต่ละวิชา เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและ เวลา ทำให้นักศึกษามีเวลา เพียงพอ ใจการทบทวนความรู้	4.75	0.44	มากที่สุด	2.95	.83	ปานกลาง	9.000**
6. อุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ ในห้องสมุด คอมพิวเตอร์มี เพียงพอและใช้งานได้ดี	4.75	0.44	มากที่สุด	2.45	1.00	น้อย	8.759**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 30 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านการจัดการเรียนภาคทฤษฎี
มีผลมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ แต่ลักษณะปัจจัยด้านการจัดการเรียนภาคทฤษฎีที่มีอยู่จริงขณะสอน
มีผลน้อยถึงปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า มีความ
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของ
คณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์

ประสิทธิภาพการสอนของ คณาจารย์	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. คณาจารย์มีความรู้ตรงกับวิชา ที่สอน	4.80	.41	มากที่สุด	3.85	.93	มาก	4.254**
2. คณาจารย์มีเวลาในการเตรียม ตัวสอนอย่างเพียงพอ	4.85	.37	มากที่สุด	3.35	1.18	ปานกลาง	6.097**
3. คณาจารย์ทราบแผนล่วงหน้า อย่างน้อย 1 ปีการศึกษาในการ เป็นผู้รับผิดชอบวิชา	4.65	.67	มากที่สุด	2.85	1.31	ปานกลาง	6.090**
4. คณาจารย์มีการวางแผนการ เป็นผู้รับผิดชอบวิชาร่วมกับ ผู้บริหาร	4.60	.68	มากที่สุด	2.70	1.53	ปานกลาง	5.248**
5. คณาจารย์ได้รับการสนับสนุน ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นใน การพัฒนาการสอน	4.70	.66	มากที่สุด	2.40	1.14	น้อย	7.071**
6. คณาจารย์มีขวัญและกำลังใจ และได้รับการสนับสนุนด้าน การสอนเป็นสิ่งสำคัญอันดับ แรกของภาระกิจ	4.80	.52	มากที่สุด	2.30	1.03	น้อย	9.379**
7. คณาจารย์ได้รับการพัฒนา คุณภาพอย่างต่อเนื่องและตรง กับความต้องการ	4.85	.37	มากที่สุด	2.60	1.05	ปานกลาง	8.326**
8. คณาจารย์ได้รับการสะท้อนผล การปฏิบัติงานทางบวกเพื่อ พัฒนาคุณภาพงาน	4.70	.47	มากที่สุด	2.65	1.09	ปานกลาง	8.731**
9. คณาจารย์มีตัวอย่างที่ดีใน สถาบันและสามารถให้ คำแนะนำช่วยแก้ไขปัญหา ด้านการสอนได้	4.60	.68	มากที่สุด	2.85	1.18	ปานกลาง	5.411**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 31 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านประสิทธิภาพการสอนของ
คณาจารย์มีผลมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ แต่ลักษณะปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์
ที่มีอยู่จริงขณะสอนมีผลน้อยถึงปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยอุดมคติและสิ่งที่เป็น
จริง พบว่า ทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

PAYAP UNIVERSITY

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของคณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามการนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพ

การนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพ	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. คณาจารย์ได้นิเทศนักศึกษาตรงกับความเชี่ยวชาญของตนเอง	4.95	.22	มากที่สุด	3.65	1.09	มาก	5.151**
2. คณาจารย์ได้ฝึกประสบการณ์จริงเพียงพอสำหรับการสร้างทักษะในวิชาชีพเพื่อการนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษา	4.90	.31	มากที่สุด	3.75	1.07	มาก	4.524**
3. คณาจารย์มีประสบการณ์หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกปฏิบัติและการนำไปใช้ในการสอนได้	4.90	.31	มากที่สุด	3.45	.89	ปานกลาง	7.310**
4. คณาจารย์ให้ความสนใจนิเทศงานอย่างใกล้ชิด	4.95	.22	มากที่สุด	3.90	.97	มาก	4.720**
5. คณาจารย์มีประสบการณ์ในการนิเทศมาก ให้คำแนะนำได้อย่างมีคุณภาพ	4.90	.31	มากที่สุด	3.65	.99	มาก	5.225**
6. คณาจารย์สร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพแก่บัณฑิต	4.75	.55	มากที่สุด	4.05	.94	มาก	4.273**
7. คณาจารย์เป็นตัวอย่างในการแสดงบทบาทพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ	4.75	.44	มากที่สุด	3.90	.85	มาก	3.847**
8. ระบบควบคุมคุณภาพมีมาตรฐานตั้งอยู่บนบรรทัดฐานเดียวกันทั้งสถาบัน	4.50	.83	มาก	3.10	1.12	ปานกลาง	5.272**
9. คณาจารย์ผู้นิเทศได้รับการยอมรับและมีอิสระในการพัฒนาคุณภาพการฝึกปฏิบัติ	4.90	.31	มากที่สุด	3.55	.94	มาก	5.805**

การนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพ	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
10. กระบวนการพัฒนาคุณภาพ อาจารย์นิเทศมี ประสิทธิภาพและสามารถ กำกับมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของคณาจารย์ได้	4.80	.41	มากที่สุด	3.05	1.15	ปานกลาง	6.476**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 32 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านการนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพมีผลมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ แต่ปัจจัยด้านด้านการนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพที่มีอยู่จริงขณะสอนมีผลปานกลาง ยกเว้น คณาจารย์สร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพแก่บัณฑิตมีผลมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ ($\mu=4.05, \sigma=.94$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่าทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของคณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกการบริหารภาระงานเพื่อการศึกษา

ประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. มีความสมดุลของการปฏิบัติภารกิจหลัก 4 ประการ (สอน วิจัย บำรุงฯ บริการวิชาการ)	4.75	.55	มากที่สุด	2.35	1.14	น้อย	9.037**
2. ทิศทางในการสนับสนุนภารกิจชัดเจนเป็นรูปธรรม มีการประเมินผลติดตามแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง	4.80	.52	มากที่สุด	2.40	1.14	น้อย	10.790**
3. ผู้บริหารคณะรับรู้กิจกรรมในภารกิจหลักแบบภาพรวม ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของคณาจารย์	4.80	.41	มากที่สุด	2.30	1.13	น้อย	8.483**
4. ผู้บริหารคณะคำนึงถึงความสำคัญของหน้าที่หลักในภาพรวม โดยไม่คำนึงถึงงานส่วนตัว	4.80	.52	มากที่สุด	2.65	1.18	ปานกลาง	7.583**
5. คณาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนภาระงานของตนเอง	4.50	.76	มาก	2.00	1.26	น้อย	6.694**
6. การจัดสรรภาระงานมีความยุติธรรม	4.55	.69	มากที่สุด	2.30	1.17	น้อย	7.336**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 33 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านการบริหารภาระงานเพื่อการศึกษา มีผลมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ แต่ลักษณะปัจจัยด้านการบริหารภาระงานเพื่อการศึกษาที่มีอยู่จริงขณะสอนมีผลน้อย เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า มีความแตกต่างกันในทุกปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของคณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามสิ่งแวดล้อมการปฏิบัติ

สิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. บรรยากาศเป็นมิตร	4.65	.67	มากที่สุด	3.65	.88	มาก	4.873**
2. มีบรรยากาศวิชาการภายในคณะ	4.95	.22	มากที่สุด	2.75	1.07	ปานกลาง	9.314**
3. ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่คุณภาพอย่างยั่งยืน	4.85	.37	มากที่สุด	2.55	.94	ปานกลาง	9.516**
4. สถานที่ทำงานสงบ สามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพได้	4.75	.44	มากที่สุด	3.05	1.28	ปานกลาง	5.362**
5. ที่ทำงานมีความเป็น Healthy Work Place ก่อให้เกิดสุขภาวะทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมแก่ผู้ปฏิบัติงาน	4.90	.31	มากที่สุด	2.90	1.17	ปานกลาง	7.368**
6. เกิดความรู้รักรักงาน รักที่ทำงาน รักผู้ร่วมงาน	4.75	.55	มากที่สุด	3.50	.89	มาก	5.483**
7. ผู้บริหารสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ	4.85	.49	มากที่สุด	2.40	1.42	น้อย	8.079**
8. การจัดองค์กรเน้นคุณภาพทุกภารกิจ มุ่งพัฒนาคุณภาพนักศึกษาเป็นสำคัญ	4.75	.55	มากที่สุด	2.75	1.12	ปานกลาง	7.118**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 34 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านสิ่งแวดล้อมการปฏิบัติงานมีผลมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ แต่ลักษณะปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมการปฏิบัติงานที่มีอยู่จริงขณะสอนมีผลน้อยถึงปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า ทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของคณาจารย์ในปัจจัยเชิงอุดมคติ และสิ่งที่เป็นจริง จำแนกตามการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตโดยสถาบัน

การเตรียมความพร้อมให้บัณฑิต โดยสถาบัน	ปัจจัยอุดมคติ			สิ่งที่เป็นจริง			t-test
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1. รูปแบบกิจกรรมมีประโยชน์และตอบสนองความต้องการของบัณฑิตได้	4.80	.41	มากที่สุด	3.25	1.02	ปานกลาง	5.820**
2. ระยะเวลาดำเนินการเหมาะสม	4.75	.55	มากที่สุด	3.20	1.51	ปานกลาง	5.820**
3. คณาจารย์มีเวลาในการพัฒนา กิจกรรม	4.70	.66	มากที่สุด	2.90	1.17	ปานกลาง	5.914**
4. ได้รับการสนับสนุนการจัด เตรียมความพร้อมให้บัณฑิต อย่างเต็มที่ทุกด้าน เช่น งบฯ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น	4.80	.62	มากที่สุด	2.80	1.28	ปานกลาง	6.282**
5. คณาจารย์ทุกคนรู้ข้อมูลและมี ส่วนร่วมในกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง	4.85	.37	มากที่สุด	3.05	1.19	ปานกลาง	6.164**

** $p < 0.01$

จากตารางที่ 35 พบว่า อาจารย์มีความคาดหวังในปัจจัยอุดมคติด้านการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิต โดยสถาบันมีผลมากต่อคุณภาพบัณฑิตและการสอบ แต่ลักษณะปัจจัยด้านด้านการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิต โดยสถาบันที่มีอยู่จริงขณะสอนมีผลน้อยถึงปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยอุดมคติและสิ่งที่เป็นจริง พบว่า ทุกปัจจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

2.3 ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อลำดับปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดในการส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณภาพ และสามารถสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพพยาบาล

ตารางที่ 36 ลำดับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณภาพ และสามารถสอบได้

ลำดับปัจจัยที่มีอิทธิพล	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1. ลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต	11	55.00
2. การจัดหลักสูตร	7	35.00
3. การจัดการเรียนภาคทฤษฎี	6	30.00
4. ประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์	5	25.00
5. การนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพ	7	35.00
6. การบริหารภาระงานเพื่อการศึกษา	5	25.00
7. การเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตโดยสถาบัน	7	35.00
8. สิ่งแวดล้อมการปฏิบัติงาน	10	50.00

จากตารางที่ 36 พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อลำดับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณภาพ และสามารถสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพพยาบาล 3 ลำดับแรก ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอันดับแรก ร้อยละ 55.00 ปัจจัยด้านการจัดหลักสูตร เป็นอันดับสอง ร้อยละ 25.00 และปัจจัยด้านการจัดการเรียนภาคทฤษฎีเป็นอันดับสาม ร้อยละ 30.00

ความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลในการส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณภาพ และสามารถสอบได้

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ปัญหาสำคัญคือ ผู้เรียนไม่ตระหนัก ขาดความตั้งใจเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน ความสนใจใฝ่รู้ และขาดการบริหารเวลาที่ดีต่อการเรียน ขาดวินัยต่อตนเองและการเรียน รวมทั้งขาดเป้าหมาย ทักษะคิดและจิตสำนึกที่ดีต่อการสอบใบประกอบวิชาชีพ และต่อวิชาชีพ ดังนั้นแนวทางแก้ไขคือ คณะควรคัดเลือกนักศึกษาที่มีความตั้งใจจริงที่จะเรียนพยาบาลเข้ามาเรียน สร้างบรรยากาศวิชาการภายในคณะให้มากขึ้น ปรับปรุงวิธีการสอนให้น่าสนใจมากขึ้น ลดกิจกรรมที่ไม่สำคัญลง และแนะนำการแบ่งเวลาที่ถูกต้องแก่นักศึกษา

การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนภาคทฤษฎีและการนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดอันดับรองลงมา ปัญหาสำคัญคือ การจัดหลักสูตรไม่เหมาะสม ระยะเวลาในการเรียนทฤษฎี และปฏิบัติไม่เหมาะสม เนื้อหาซ้ำซ้อน ไม่ต่อเนื่อง ไม่ครอบคลุม ดังนั้นแนวทางแก้ไขคือ จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญ มาพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และมีการประเมินผลหลักสูตรในภาพรวมทุกปี ปรับเวลาเรียนภาคทฤษฎีให้มากขึ้น เหมาะสมกับเนื้อหา เพิ่มระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสบการณ์ที่จะนำไปใช้ในการสอบ จัดให้ฝึกปฏิบัติภายหลังเรียนภาคทฤษฎีทันที เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนภาคทฤษฎีไปใช้ในการฝึกปฏิบัติได้ดี อีกทั้งปัญหาแหล่งฝึกฯ ให้ประสบการณ์น้อย เนื่องจาก Case มีน้อยไม่เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา ไม่เฉพาะทาง ไม่หลากหลาย ไม่ซับซ้อน จึงควรเพิ่มแหล่งฝึกฯ ที่เอื้อประสบการณ์ และมี การประเมินโดยอาจารย์นิเทศฯ แหล่งฝึกฯ ใด ควรให้นักศึกษาฝึกฯ ปัญหาสำคัญของอาจารย์นิเทศ คือ อาจารย์นิเทศไม่มีประสิทธิภาพ นิเทศงานไม่ตรงกับความต้องการ มีประสบการณ์น้อย ดังนั้นแนวทางแก้ไข คือ พัฒนาคณาจารย์นิเทศให้มีประสิทธิภาพก่อนการนิเทศที่ชัดเจนและจริงจัง เช่น จัดอบรมหรือ จัดประสบการณ์เพิ่มเติม จัดอาจารย์ให้นิเทศงานตรงกับความต้องการ หรือรับสมัครเฉพาะอาจารย์ที่มี ประสบการณ์ ปัญหาระยะเวลาในการนิเทศงาน ซ้ำซ้อนกันกับเวลาสอนทฤษฎีทำให้การสอนไม่มีคุณภาพ ดังนั้นควรจัดการเรียนการสอนให้สลับกันกับวิชาทฤษฎี หรือหาอาจารย์นิเทศแทน ถ้าต้องสอนภาคทฤษฎี รวมทั้งปัญหาจำนวนนักศึกษามีมาก จำนวนอาจารย์นิเทศมีไม่เพียงพอทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง จึงควรเพิ่มจำนวน อาจารย์หรือลดจำนวนนักศึกษาลง ลดกิจกรรม หรือแบ่งนักศึกษาเป็น Section เล็กๆ

สิ่งแวดล้อมการปฏิบัติงาน ปัญหาสำคัญ คือ ขาดบรรยากาศการส่งเสริมและพัฒนาวิชาการแก่ อาจารย์และนักศึกษา เพราะภาระงานและกิจกรรมมาก แนวทางแก้ไขคือ ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศ วิชาการให้มากขึ้น เช่น การจัดประชุมวิชาการ Journal Club และลดกิจกรรมให้น้อยลง

ปัญหาสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และห้องเรียนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา เป็นประเด็น ปัญหาที่สำคัญและถูกกล่าวถึงมากที่สุดในปีปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของผู้เรียน ปัจจัยการจัดการเรียน ภาคทฤษฎี ปัจจัยประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ ปัจจัยการนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพ ปัจจัยการเตรียม ความพร้อมให้บัณฑิตโดยสถาบัน และ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมการปฏิบัติงาน ดังนั้นควรเพิ่มอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เพียงพอ จัดให้มี LCD ทุกห้องเรียน และมีคอมพิวเตอร์

internet ในห้องอาจารย์ทุก ๆ ห้อง ควรมีคอมพิวเตอร์ประจำห้องที่มี LCD ไม่ต้องใช้ Note Book ต้องย้ายไปย้ายมา ถอดสายเข้าออกบ่อย ๆ ฝ่ายบริหารควรจัดงบประมาณในการเปลี่ยน ซ่อมแซมหรือแก้ไขกรณีอุปกรณ์ชำรุด

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและคณาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการสอบฯ

นำเสนอความเชื่อมโยงความเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาทั้งสองกลุ่มคือ บัณฑิตและคณาจารย์ ในประเด็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการสอบใน 3 ลำดับคือ

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อผลการสอบ

ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อผลการสอบ ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์กับผลการสอบผ่านในแต่ละวิชา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับผลการสอบผ่านวิชาการพยาบาลมารดาและทารก ($r = .23, p < 0.05$) และการพยาบาลผู้สูงอายุ ($r = -.293, p < 0.05$) และถึงแม้ว่าในวิชาอื่น ๆ จะไม่สัมพันธ์กับผลการสอบผ่านโดยตรง แต่ปัจจัยส่วนบุคคลยังมีอิทธิพลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น รูปแบบการเรียนรู้ ลักษณะต่าง ๆ ของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมของบัณฑิต ทั้งนี้กลุ่มของบัณฑิตให้ความสำคัญกับประเด็นการมีเป้าหมายในชีวิต และการเรียนในลำดับสูงสุด ($\mu = 4.69, \sigma = 0.52$) ประเด็นสำคัญรองลงมาก็คือการมีจิตใจเข้มแข็งมุ่งมั่นในการเตรียมตัวเพื่อการสอบ ($\mu = 4.65, \sigma = 0.55$) และการมีวินัยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ($\mu = 4.48, \sigma = 0.75$)

จากการสนทนากลุ่มบัณฑิต ในประเด็นของปัจจัยที่มีผลต่อการสอบผ่าน พบข้อมูลเพิ่มเติมว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้สอบผ่านในแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ในประเด็นการตั้งเป้าหมายในชีวิต ตั้งเป้าหมายให้กับตนเองว่าจะต้องสอบผ่านทุกวิชาในครั้งแรก และการตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เป็นลักษณะที่พบในกลุ่มบัณฑิตที่สอบผ่านทุกวิชาเท่านั้น แต่ไม่พบในกลุ่มที่สอบผ่านน้อยกว่า 8 รายวิชา และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตแต่ละกลุ่ม พบว่า เฉพาะกลุ่มที่สอบผ่านเท่านั้นที่ให้ข้อมูลว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสอบผ่านมากที่สุด ส่วนกลุ่มอื่นๆ กล่าวถึงปัจจัยส่วนบุคคลเป็นอันดับท้ายๆ แต่จะเริ่มอภิปรายจากปัจจัยอื่น เช่น การฝึกปฏิบัติ การสอนของอาจารย์ และบรรยากาศการอยู่ร่วมกัน โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนบุคคลน้อย ในขณะที่บัณฑิตกลุ่มที่สอบผ่านหมดทุกวิชา ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นแรงกระตุ้นหรือเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเตรียมตัวสอบ แต่บัณฑิตกลุ่มที่สอบผ่านน้อยกว่า 4 รายวิชา กลับให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในเชิงลบ ซึ่งแสดงถึงการขาดความทะเยอทะยาน และขาดความมุ่งมั่น

ดังข้อมูลจากบัณฑิตคนหนึ่งในกลุ่มที่สอบผ่านทุกวิชากล่าวว่า

บ9 : “(ปัจจัย) ที่มีผลมากที่สุดก็อยู่ที่ตัวเราละ จะดีไม่ดีก็อยู่ที่ตัวเรา จะทำได้ไม่ได้ก็อยู่ที่ตัวเรา คือ การฝึกๆ ไซ้ใหม่ละ ก็ถือมีส่วนเหมือนกันว่าถ้าเน้นหลัก ๆ ก็คือตัวเรา จะทำไม่ทำก็อยู่ที่ตัวเรา ผลดีผลเสียก็เกิดขึ้นกับตัวเรา”

บ 12 : “หนูคิดว่า น่าจะเป็นตัวเราเองค่ะ แล้วก็ความตั้งใจของเรา ถ้าหากว่าตัวเราเองมีความตั้งใจแล้ว ย่อมดี แม้ว่าเพื่อนจะชวนไปไหนก็ตาม ถ้าหากเรามีความตั้งใจอ่านหนังสือแล้ว”

ในขณะที่บัณฑิตกลุ่มที่สอบผ่านน้อยกว่า 4 รายวิชากล่าวว่า :

บ 1 : “หนูรู้สึกในช่วงนี้ (หลังฝึกฯ เสร็จ) อยากจะพัก”

บ 2 : “เราไม่มีความตั้งใจจะไปนั่งคิว เราฝึกฯ เสร็จ บางคนบ้านอยู่ต่างจังหวัดไม่ได้เจอพ่อแม่มานานก็อยากกลับบ้าน แต่ต้องมาเตรียมตัวอ่านหนังสือ”

กลุ่มคณาจารย์ผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นตรงกันและให้ความสำคัญกับประเด็นการมีเป้าหมายในชีวิตและการเรียนของนักศึกษาที่มีอิทธิพลสูงสุด และมีความสำคัญมากที่สุด ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.47$) ประเด็นสำคัญระดับรองลงมาคือ การแบ่งเวลาในการเรียนของนักศึกษาอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.37$) และการตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอตลอด 4 ปี ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.37$) ส่วนประเด็นด้านการมีระเบียบวินัยในตนเองมีความสำคัญอันดับสาม ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.47$) เป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทุกกลุ่มให้การยอมรับและเห็นความสำคัญมากที่สุดนี้ แต่ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าความคาดหวังเชิงอุดมคติที่มีระดับมากหรือมากที่สุดในทุกประเด็น สอดคล้องกันทั้งกลุ่มบัณฑิตและคณาจารย์ โดยประเด็นปัจจัยส่วนบุคคลตามสภาพความจริงที่ได้รับการประเมินในระดับต่ำสุดของบัณฑิต คือการมีวินัยต่อตนเอง ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ($\mu = 2.92$, $\sigma = 0.98$) ส่วนคณาจารย์ประเมินว่าบัณฑิตแบ่งเวลาไม่เหมาะสม ($\mu = 2.55$, $\sigma = 0.83$) และมีวินัยต่อตนเองในระดับปานกลาง ($\mu = 2.85$, $\sigma = 0.89$)

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลอันดับสองต่อผลการสอบ

ผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งสองกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจัยในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณะฯ มีความสำคัญอันดับสอง ซึ่งเมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยในกระบวนการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ต่อการสอบผ่านเกือบทุกรายวิชา ยกเว้น วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลขั้นต้น และกฎหมายวิชาชีพการพยาบาลฯ จากการสอบถามความคิดเห็นในประเด็นปลีกย่อย พบความแตกต่างกันในการจัดความสำคัญ โดยในกลุ่มบัณฑิตจะให้ความสำคัญกับประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการมีประสบการณ์ที่มากพอและได้ปฏิบัติจริงจะช่วยพัฒนาทักษะวิชาชีพ และสามารถนำมาใช้ในการสอบได้ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.63$) และประสบการณ์ควรมีความหลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกปฏิบัติ ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.66$) แต่ในกลุ่มคณาจารย์ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยแวดล้อมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในด้านการมีบรรยากาศวิชาการภายในคณะ ($\mu = 4.95$, $\sigma = 0.22$) การมีสุขภาพะที่ทำงาน (Healthy Work Place) สร้างความสุขแก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานและการสอน ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.31$) นอกจากนั้นในส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรในประเด็นความต่อเนื่องของการจัด

เรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละวิชา ($\mu = 4.95$, $\sigma = 0.22$) และความสอดคล้องของการเรียนภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติการพยาบาล ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.31$) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มของบัณฑิต ดังข้อมูล

บ 13 : ฝึกๆ แบบเรียนเสร็จแล้วฝึกๆ เลขในเทอมเดียวกัน จะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ในแง่การนำความรู้ที่เรียนมานำไปใช้โดยตรง จะช่วยให้เราทำอะไร ได้มากขึ้น มั่นใจขึ้น

บ 17 : เหมือนที่.....(สถาบันอื่น) เขาเรียนตัวนี้เสร็จเขาฝึกๆ เลข ความรู้จะแน่นมาก พี่พยาบาลเขาถามอะไร เขาตอบได้ Conference ได้ ของเราเรียนไปตั้งแต่เทอมที่แล้ว ลืมไปแล้ว

นอกจากนั้นการจัดประสบการณ์การฝึกปฏิบัติให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของวิชา เป็นประเด็นที่บัณฑิตให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังข้อมูลความคิดเห็นดังนี้

บ 18 : น้อง (นักศึกษาชั้นปีที่ 3) ขึ้นไปฝึกๆ บน Ward วิชา Adult 1 แต่ต้องไปฝึกๆ พื้นฐานแทน เพราะแพง IV เจาะเลือด รับ Order ไม่ได้ ตอนที่น้องฝึกๆ วิชาพื้นฐาน น้องควรจะได้ทักษะพื้นฐานการพยาบาล พอเรียนปี 3 ควรจะได้ดูแลคนไข้ ได้สนใจเรื่องโรคหลาย ๆ โรค เรื่องการพยาบาลเฉพาะโรค ไม่ใช่มาฝึกๆ แพง IV นำเสียขายโอกาส

นอกจากนี้ กลุ่มคณาจารย์ยังให้ความสำคัญอันดับ 3 ในระดับมากที่สุด คือ คุณสมบัติของผู้บริหาร โดยผู้บริหารหลักสูตรการศึกษาดวรมีวิสัยทัศน์และรู้จริงในการบริหารอย่างมีคุณภาพ ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.31$) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยเชิงอุดมคติด้านกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มต้องการให้เกิดขึ้น มีคะแนนในระดับมากและมากที่สุดในทุกประเด็น แต่สภาพความจริงแล้ว ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเกิดขึ้นในระดับปานกลางเท่านั้น โดยเฉพาะในประเด็นที่มีระดับคะแนนต่ำสุดในกลุ่มคณาจารย์ คือการที่ผู้บริหารหลักสูตรมีวิสัยทัศน์และรู้จริงในการบริหารหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ ($\mu = 2.55$, $\sigma = 1.10$)

ปัจจัยเชิงลบที่เป็นอุปสรรคต่อผลการสอบด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มต้องการให้เกิดขึ้นในระดับต่ำสุด คือ ระยะเวลาการจัดการเรียนภาคทฤษฎีสั้นเกินไป เนื้อหาแน่น มีคะแนนต่ำสุดในกลุ่มบัณฑิต ($\mu = 1.20$, $\sigma = 0.41$) สอดคล้องกับข้อมูลจากการสนทนากลุ่มบัณฑิต ดังข้อมูล

บ 18 : เรียนหนัก เหนื่อย แต่ละวิชาหนัก อาจารย์เอามาอัดให้เหลือในเวลา 2 – 3 เดือน สอบก็ติด ๆ กัน หัวเล็ก ๆ ของเรารับไม่ไหว เรียนแบบนี้แล้วทำให้เรารู้สึกท้อแท้ อ่านหนังสือไม่ทัน ก็ช่างเถอะ ดกก็ดก เวลาสอบไปแล้วเราก็ลืม พอเรียนวิชาใหม่ขึ้นฝึกๆ อีกรักมานั่งอ่านหนังสืออีกครั้งเสียเวลา

นอกจากนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า ในขณะที่บัณฑิตกลุ่มที่สอบผ่านหมดทุกวิชา ให้ข้อมูลความสำคัญกับปัจจัยส่วนบุคคลค่อนข้างมาก และมีความเห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสอบผ่านมากที่สุด บัณฑิตกลุ่มที่สอบผ่านน้อยกว่า 4 วิชา กลับเน้นการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก โดยมีทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่นๆ เช่น

บ 3 : “ไม่ใช่ว่าไม่อยากจะถามอาจารย์นะคะ แต่ถ้าถามในห้องไป ก็จะมีใครซักคนหนึ่งสะกิดเพื่อนไม่ให้ถาม ถามทำไม...เค้าอยากให้ เลิก Class ก็ไม่ได้เลิกซักที”

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลอันดับสามต่อผลการสอบผ่าน

จากความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในอันดับสาม แต่เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการสอบผ่านในทุกรายวิชา แต่จากความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยนี้จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกมีอิทธิพลต่อบัณฑิตและคณาจารย์ ในการปฏิบัติการกิจหลักในกระบวนการเรียนการสอนและกลุ่มที่ 2 มีอิทธิพลต่อขณะเตรียมตัวสอบ

โดยในกลุ่มแรกผู้เกี่ยวข้องกับปัญหามีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยด้านกิจกรรมของคณะมีมากจึงเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.57, \sigma = 0.94$) ส่งผลให้บัณฑิตมีเวลาในการทบทวนเนื้อหาวิชาลดลง โดยคณาจารย์ได้เสริมข้อมูลกิจกรรมคณะที่มีมากเกินไปเกิดจากผู้บริหารคณะ บริหารงานแบบแยกฝ้ายและมุ่งสร้างกิจกรรมในส่วนของตนให้เด่นชัด ทำให้เกิดปัญหาในภาพรวม ($\mu = 4.80, \sigma = 0.41$) กลุ่มที่สองประกอบด้วย

1. บรรยากาศเงียบสงบของหอพักคณะฯ กลุ่มบัณฑิตให้ความสำคัญกับบรรยากาศที่เงียบสงบ ว่าทำให้เกิดสมาธิและเตรียมตัวสอบได้ดีขึ้น ($\mu = 4.62, \sigma = 0.71$) ซึ่งขัดแย้งกับสภาพความจริงที่พบว่าหอพักมีเสียงดัง ทั้งเกิดจากนักศึกษาที่อยู่อาศัยและการก่อสร้างหอพักใหม่ในบริเวณใกล้เคียงสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มบัณฑิตว่า เสียงดังรบกวนจากกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นจาก การจัดตารางสอบของนักศึกษาแต่ละชั้นปีไม่ตรงกัน ทำให้นักศึกษาปีที่ยังไม่สอบส่งเสียงดังรบกวนการอ่านหนังสือของนักศึกษาที่กำลังสอบและเสียงดังที่เกิดขึ้นจากการสร้างหอพักใหม่รบกวน และส่งผลต่อการเตรียมตัวสอบของนักศึกษาเช่นกัน

2. การจัดกิจกรรมช่วงใกล้สอบ บัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกัน จากการสนทนากลุ่มว่าในช่วงใกล้สอบและช่วงสอบ คณะฯ ควรจัดกิจกรรมทุกประเภทโดยไม่มีข้อกัณฑ์ เพื่อให้โอกาสนักศึกษาได้เตรียมตัวสอบอย่างเต็มที่

3. การจัดการศึกษาดูงานก่อนสำเร็จการศึกษาในช่วงใกล้สอบเพราะทำให้เกิดความเครียดและวิตกกังวลเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ ทำให้นักศึกษาขาดสมาธิและมีความสนใจในการดูงานน้อยลง

4. ปัจจัยด้านกฎระเบียบของหอพัก เป็นอุปสรรคต่อการเตรียมตัวสอบ จากการสนทนากลุ่มบัณฑิตพบข้อมูลดังนี้

บ 20 : อยู่หอใน (คณะพยาบาลฯ) บางวัน ถ้าโรงอาหารเปิดไฟก็จะไปอ่านหนังสือเงียบๆ แต่เค้าจะบอกว่าจะปิดแล้วนะ ห้ามอยู่ต่อ แด้กลัวเราออกไปโน่นไปนี่ เค้าก็เลยไม่อยากให้เรานั่งอ่านทั้ง ๆ ที่เราตั้งใจจะไปอ่านหนังสือ เลยขึ้นห้อง ก็ไม่ยอมอ่าน

ถึงแม้ว่าบัณฑิตทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมตัวอ่านหนังสือสอบ แต่บัณฑิตแต่ละกลุ่มมีวิธีการจัดการกับสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน

บัณฑิตที่สอบไม่ผ่านทั้งสองกลุ่มกล่าวว่า

บ 7 : “ตอนที่อยู่นอกในบางครั้งก็มีผลดี ช่วงที่เราเตรียมตัวสอบ อยู่นอก ถ้ามเพื่อนข้างห้อง เขาก็บอกว่าไม่เห็นมีใครมาอ่านหนังสือเหมือนกับเราเค้าก็เลยที่เราอ่านหนังสือไปทำไม ไปกินข้าว ไปดูหนัง กันดีกว่า เราก้ไปได้ตลอดเวลาเลยงะ ถ้าอยู่นอกก็คิดว่าเราจะไปไหนก็ได้ แต่อยู่นอกในปิด 4 ทุ่มไปไหน ไม่ได้ สอบถ้าอยู่นอกก็มีเวลาจำกัด ก็ต้องอ่านหนังสือกับเพื่อน”

จะเห็นได้ว่าในกลุ่มที่สอบไม่ผ่านนี้ จะปฏิบัติตัวไปตามที่สิ่งแวดล้อมจูงใจให้เป็น โดยไม่ได้มีการกำหนดจุดมุ่งมั่นของตนเอง และไม่มีวินัยในตนเอง ซึ่งแตกต่างจาก กลุ่มที่สอบผ่านทุกวิชาที่ถึงแม้จะมีอุปสรรคใดๆ ต่อการอ่านหนังสือ ตัวบัณฑิตก็จะหาวิธีอ่านหนังสือให้ได้ตามเป้าหมายของตนเอง เช่น

บ 19 : “หนูอ่านได้ทุกที่ จะเตรียมตัวแต่เนิ่น ๆ ขับรถไปในมอไปอ่านข้างสระน้ำ ขึ้นฝักๆ ไม่มี Case ก็จะมีหนังสือมาอ่านเป็นงานอดิเรก เป็นกิจวัตร เหมือนเป็นสิ่งที่ต้องทำตลอด”

บ 13 : “บ้านหนูมีร้านอาหารคาราโอเกะอยู่ข้างบ้าน กลางคืนจะเปิดเพลงเสียงดังมาก อ่านหนังสือไม่ได้เลย หนูก็ต้องมาอ่านกลางวันแทน”

สรุปว่าข้อมูลจากประชากรทั้ง 2 กลุ่มมีความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกันโดยบ่งชี้ให้เห็นประเด็นปัญหาในด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อผลการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาล